

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ**

2020 жылғы 12 наурыз

Отырысты Қазақстан Республикасы Парламенті Сенатының Төрағасы Д.Н. НАЗАРБАЕВА жүргізді.

ТӨРАҒА. Қайырлы күн, құрметті сенаторлар, шақырылған лауазым иелері! Сенаттың кезекті отырысын бастайық. Депутаттардың тіркеуден өтулерін сұраймын. Тіркеу режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат. Қажетті кворум бар. Сенаттың отырысын ашық деп жариялаймын.

Құрметті депутаттар! Өткен отырыстан бері сенаторлар Ләззат Жаңылысқызының, Серік Рыскелдіұлының, Әбдәлі Тоқбергенұлының туған күндері болды.

Өріптестерімізді туған күндерімен құттықтаймыз. Сіздерге зор денсаулық, депутаттық қызметте табыс тілеймін.

ҚОЛ ШАПАЛАҚТАУ.

ТӨРАҒА. Сондай-ақ Үкіметтің Парламенттегі өкілі Ермек Әмірханұлын бүгінгі туған күнімен құттықтаймыз. Өзара байланысты нығайтудағы қызметіңіз табысты, деніңіз сау болсын.

ҚОЛ ШАПАЛАҚТАУ.

ТӨРАҒА. Енді жұмысымызды бастайық. Күн тәртібінің жобасы сіздерде бар. Келісесіздер ме, басқа ұсыныстар жоқ па?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Олай болса, күн тәртібіне дауыс берейік. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «жақтағандар» – 47, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Күн тәртібі бекітілді.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі бірінші мәселе Жоғарғы Сот судьяларын сайлау туралы.

Президенттің ұсынуын жариялау үшін сөз Жоғары Сот Кеңесінің Төрағасы Донақов Талғат Советбекұлына беріледі.

ДОНАҚОВ Т.С. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Мемлекет басшысы сіздердің қарауларыңызға Нұрғазы Әбенұлы Әбдіқановты, Марғұлан Жұбанышұлы Бектұрғановты және Шолпан Толқынқызы Даниярованы Жоғарғы Соттың судьялары қызметіне сайлау туралы ұсынымды енгізді.

Представленные на ваше рассмотрение кандидатуры имеют значительный стаж судейской работы, в среднем более 22 лет. Двое из рекомендованных судей в настоящее время являются председателями областных судов, причем один из них ранее уже был судьей Верховного Суда, третий кандидат – это судья специализированного экономического суда.

Все рекомендованные кандидаты подготовлены к ответственной и сложной работе в Верховном Суде Республики Казахстан.

Құрметті депутаттар! Нұрғазы Әбдіқановты, Марғұлан Бектұрғановты және Шолпан Даниярованы Жоғарғы Соттың судьялары қызметіне сайлау туралы ұсынымды қолдауларыңызды сұраймыз.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Талғат Советбекұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Рақмет, орныңызға отырыңыз.

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті ұсынған кандидатураларды алдын ала талқылап, өз қорытындыларын әзірледі.

Слово для оглашения заключений комитета предоставляется председателю Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам Волкову Владимиру Васильевичу.

ВОЛКОВ В.В. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Руководствуясь пунктом 3 статьи 22 Конституционного закона Республики Казахстан «О Парламенте Республики Казахстан и статусе его депутатов» и пунктом 66 Регламента Сената, Комитет по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам пришел к заключению:

рекомендовать Сенату Парламента в соответствии с подпунктом 1 статьи 55, пунктом 1 статьи 82 Конституции Республики Казахстан, пунктом 1 статьи 31 Конституционного закона Республики Казахстан «О судебной системе и статусе судей Республики Казахстан», основанному на представлении Президента Республики Казахстан от 25 февраля 2020 года, избрать на должности судей Верховного Суда Республики Казахстан:

Абдиканова Нургазы Абеновича, 1962 года рождения. Имеет высшее юридическое образование, в 1988 году окончил Карагандинскую высшую школу Министерства внутренних дел СССР по специальности «правоведение», доктор юридических наук.

Судейский стаж работы составляет более 22 лет. В 2017 году назначен на должность председателя Алматинского городского суда;

Бектурганова Маргулана Жубанышевича, 1969 года рождения. Образование высшее, в 1995 году окончил Казахский государственный национальный университет имени аль-Фараби по специальности «правоведение». Судейский стаж работы составляет более 22 лет. С февраля 2015 года по настоящее время – председатель Атырауского областного суда;

Даниярову Шолпан Толкыновну, 1969 года рождения. Образование высшее, в 1994 году окончила Казахский государственный национальный университет имени аль-Фараби по специальности «правоведение». Судейский стаж работы составляет более 21 года. С июня 2011 года по настоящее время работает судьей специализированного межрайонного экономического суда города Астаны.

Прошу поддержать представленные кандидатуры. Спасибо.

ТӨРАҒА. Спасибо.

Есть вопросы к Владимиру Васильевичу?

ОРНЫНАН. Нет.

ТӨРАҒА. Талқылаудың қажеттілігі бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Онда жеке-жеке шешім қабылдайық, алдымен дауыс беру тәртібін анықтап алайық. Бұл мәселе бойынша ашық дауыс беру ұсынылады. Келісесіздер ме?

ОРНЫНАН. Келісеміз.

ТӨРАҒА. Олай болса, шешімдерді ашық дауыс беру арқылы қабылдаймыз.

Бірінші Әбдіканов Нұрғазы Әбенұлын Жоғарғы Сот судьясы қызметіне сайлау туралы Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беріңіздер. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «жақтағандар» – 47, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Қаулы қабылданды.

Келесі Бектұрғанов Марғұлан Жұбанышұлын Жоғарғы Сот судьясы қызметіне сайлау туралы Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беріңіздер. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «жақтағандар» – 47, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Қаулы қабылданды.

Енді Даниярова Шолпан Толқынқызын Жоғарғы Сот судьясы қызметіне сайлау туралы Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беріңіздер. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «жақтағандар» – 47, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Қаулы қабылданды.

Құрметті сенаторлар, Конституцияға сәйкес Жоғарғы Сот судьяларының анттарын қабылдау Сенаттың ерекше қарауына жатады.

Нұрғазы Әбдіқанов 2005 – 2009 жылдары Жоғарғы Сот судьясы қызметін атқарған және алғаш рет сайланғанда ант қабылдаған. Сондықтан қайтадан ант бермейді.

Енді ант беру рәсіміне көшеміз.

Ант беру үшін мінберге Бектұрғанов Марғұлан Жұбанышұлы шақырылады.

БЕКТҰРҒАНОВ М.Ж. Өз міндеттерімді адал және абыройлы атқаруға, сот төрелігін Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарына ғана бағына отырып жүзеге асыруға, судья ретінде борышым міндеттегендей бейтарап және әділ болуға салтанатты түрде ант етемін.

ҚОЛ ШАПАЛАҚТАУ.

ТӨРАҒА. Рақмет, орныңызға отырыңыз.

Мінберге Даниярова Шолпан Толқынқызы шақырылады.

ДАНИЯРОВА Ш.Т. Өз міндеттерімді адал және абыройлы атқаруға, сот төрелігін Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарына ғана бағына отырып жүзеге асыруға, судья ретінде борышым міндеттегендей бейтарап және әділ болуға салтанатты түрде ант етемін.

ҚОЛ ШАПАЛАҚТАУ.

ТӨРАҒА. Рақмет, орныңызға отырыңыз.

Бүгін Жоғарғы Сот судьясы қызметіне сайланған азаматтарды құттықтаймын. Жауапты қызметті абыроймен атқарады деп сенеміз. Аманшылық тілеймін. Шақырылған азаматтарға рақмет.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі келесі мәселе Сенат тағайындаған Конституциялық Кеңес мүшесінің өкілеттігін тоқтату туралы.

Осы ретте Шапақ Унзиланың конституциялық өкілеттік мерзімі 13 наурызда аяқталу керек. Сенат Регламентіне соңғы рет енгізілген өзгерістерге сәйкес Палата алдымен Сенат тағайындаған Конституциялық Кеңес, Орталық сайлау комиссиясы мүшелерінің өкілеттіктерін тоқтату туралы қаулы қабылдап, содан кейін жаңа конституциялық мерзімге тағайындау керек.

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті бұл мәселені алдын ала талқылап, өз қорытындысын әзірледі.

Комитеттің қорытындысын жариялау үшін сөз комитет хатшысы Сафинов Қанатбек Бейсенбекұлына беріледі.

САФИНОВ Қ.Б. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! «Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесі туралы» Конституциялық заңның 15-бабы 1-тармағының 2-тармақшасын, 2-тармағының 9-тармақшасын және Парламент Сенаты Регламентінің 81-1-тармағын басшылыққа ала отырып, Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті мынадай қорытындыға келді:

Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесінің мүшесі Унзила Шапақтың қызметте болуының Конституцияда белгіленген мерзімінің аяқталуына орай өкілеттігін тоқтатуды Сенатқа ұсыну.

Қолдауларыңызды сұраймын. Рақмет.

ТӨРАҒА. Қанатбек Бейсенбекұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Мәселені талқылаудың қажеті бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Олай болса, шешім қабылдайық. Бұл мәселе бойынша ашық дауыс беру арқылы шешім қабылдау ұсынылады. Қарсылық жоқ па?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Шапақ Унзиланың Конституциялық Кеңестің мүшесі өкілеттігін тоқтату туралы Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «жақтағандар» – 47, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Қаулы қабылданды.

Құрметті сенаторлар, келесі мәселе Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесінің мүшесі қызметіне тағайындау туралы.

Өзіме Конституциямен берілген құқықты пайдалана отырып, жаңа өкілеттік мерзімге Конституциялық Кеңестің мүшесі қызметіне Шапақ Унзиланы ұсынамын.

Шапақ Унзиланы көпшілік жақсы біледі. Төрт жылдан бері Конституциялық Кеңестің мүшесі қызметін абыроймен атқарып жүр. Білімі жоғары, заң ғылымдарының докторы, тәжірибелі заңгер.

Ұсынылған кандидатура алдын ала Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің отырысында талқыланды.

Комитеттің қорытындысын жариялау үшін комитет хатшысы Сафинов Қанатбек Бейсенбекұлына сөз беріледі.

САФИНОВ Қ.Б. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Қазақстан Республикасы Парламенті Сенаты Төрағасының ұсынуын қарау нәтижелері бойынша «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Конституциялық заңның 23-1-бабының 2-тармағын және Парламент Сенаты Регламентінің

81-тармағын басшылыққа ала отырып, Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті мынадай қорытындыға келді:

Қазақстан Республикасы Парламентінің Сенатына Унзила Шапақты Конституциялық Кеңес мүшесі қызметіне тағайындауға ұсыныс жасалсын.

Қолдауларыңызды сұраймын. Рақмет.

ТӨРАҒА. Қанатбек Бейсенбекұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Унзила Шапаққа сұрақтар бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Талқылаудың қажеті бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Олай болса Шапақ Унзиланы Конституциялық Кеңестің мүшесі қызметіне тағайындау туралы Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беріңіздер. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «дауыс бермегендер» – жоқ, «жақтағандар» – 47, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Қаулы қабылданды.

Сізді Конституциялық Кеңестің мүшесі болып қайта тағайындалуыңызбен құттықтаймыз. Жауапты қызметті абыроймен атқарады деп сенеміз.

Бұл мәселе бойынша шақырылған азаматтарға рақмет, қош-сау болыңыздар дейміз.

Құрметті әріптестер, келесі мәселе Сенат тағайындаған Орталық сайлау комиссиясы мүшесінің өкілеттігін тоқтату және лауазымнан босату туралы.

Мелдешов Бақыт Сәрсенбайұлының конституциялық өкілеттік мерзімі аяқталды. Сондықтан біз Бақыт Сәрсенбайұлын Орталық сайлау комиссиясының мүшесі қызметінен босатуымыз қажет.

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті бұл мәселені алдын ала талқылап, өз қорытындысын әзірледі.

Комитеттің қорытындысын жариялау үшін сөз комитет мүшесі Сүлеймен Ләззат Жаңылысқызына беріледі.

СҮЛЕЙМЕН Л.Ж. Қадірменді Төраға, құрметті депутаттар! Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің 11 наурыз күнгі отырысында Бақыт Сәрсенбайұлы Мелдешовті Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының мүшесі қызметінен босату туралы қабылдаған қорытындысымен таныстыруға рұқсат етіңіздер. Қазақстан Республикасы Парламенті Сенаты Регламентінің

81-1-тармағының негізінде Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитеті мынадай қорытындыға келді:

Қазақстан Республикасы Парламентінің Сенатына Бақыт Сарсенбайұлы Мелдешовті Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының мүшесі қызметінен босатуға ұсыныс жасалсын.

Қорытындыны қолдауларыңызды сұраймыз. Рақмет.

ТӨРАҒА. Сұрақтар бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Талқылаудың қажеттілігі бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Онда шешім қабылдайық.

Мелдешов Бақыт Сарсенбайұлын Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының мүшесі лауазымынан босату туралы Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын. Дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «жақтағандар» – 47, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Қаулы қабылданды.

Еліміздің сайлау жүйесінің қалыптасуына зор еңбек сіңірген Бақыт Сарсенбайұлына ризашылық білдіреміз және болашақ қызметінде толағай табыстар тілейміз, аманшылық тілейміз. Сау болыңыз.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі келесі мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін газбен жабдықтау туралы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде.

Баяндама жасау үшін сөз Энергетика министрі Ноғаев Нұрлан Асқарұлына беріледі.

НОҒАЕВ Н.А. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Сіздердің тікелей қолдауларыңызбен қазіргі уақытта елді мекендерді газдандыруға баса назар аударылып отыр. «Бейнеу – Бозой – Шымкент» газ құбырын салу магистральдық құбырдың бойында орналасқан елді-мекендерді газдандыруға, оның ішінде Байқоңыр қаласына қазақстандық газды жеткізуге мүмкіндік береді.

Байқоңыр қаласы Қазақстан Республикасының әкімшілік-аумақтық бірлігі болып табылатынын атап өту қажет. Бұл ретте «Байқоңыр» кешені жалға берілген кезеңде (2050 жылға дейін) Байқоңыр қаласына Ресей Федерациясының федералдық маңызы бар қаласы мәртебесі беріліп отыр. Осыған байланысты Байқоңыр бойынша өзара қарым-қатынастар екі мемлекеттің де заң құзыретіне жатады.

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың 2019 жылғы 3 сәуірде Ресей Федерациясына ресми сапары аясында «Қазақстан

Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін газбен жабдықтау туралы келісімге қол қойылды. Келісім «Байқоңыр» кешенін газбен қамтамасыз етудің құқықтық негіздерін айқындауға бағытталған және тұтынушыларды сұйытылған мұнай газынан табиғи газға көшіруді көздейді.

Бұған дейін Байқоңыр қаласын газбен, яғни сұйытылған мұнай газы немесе пропан-бутанмен жабдықтау үшін ресейлік «Газовое хозяйство» кәсіпорны жауапты болған. Ол сұйытылған мұнай газын Ресей Федерациясына жеткізіп отырған. Сұйытылған мұнай газының бағасы 1 килограммына 343 теңге немесе 1 текше метріне 714 теңгені құрайды.

Үкіметаралық келісімге сәйкес «ҚазТрансГаз Аймақ» акционерлік қоғамына қала аумағында және «Байқоңыр» ғарыш айлағында табиғи газды өткізу құқығы беріледі. Осы қызмет ресейлік салық органдарында тіркелмей жүзеге асырылады. Бұл қосарланған салық салуға жол бермейді.

Келісімде Байқоңыр қаласының аумағында табиғи газды бөлшек саудада өткізу бағасы Қызылорда облысының газ тұтынушылары үшін Қазақстан Республикасының монополияға қарсы органы белгілейтін бағаға сәйкес келуі тиіс деп бекітілген.

Бүгінгі күні Байқоңыр қаласы және Қызылорда облысындағы табиғи газдың бөлшек бағасы тұрғындар үшін 1 текше метрі 18,6 теңге, заңды тұлғалар және бюджеттік ұйымдар үшін 1 текше метрі 18,9 теңге (қосымша құн салығынсыз).

Байқоңыр қаласындағы бір пәтер тамақ әзірлеу үшін су жылытқысы жоқ газ плитасы орташа 4 текше метр сұйытылған газды тұтынады және 2856 теңге мөлшерінде төлейді. Табиғи газды қосқан жағдайда тұрғындар осы көлемдегі газды тұтынғаны үшін 186 теңге төлейді. Бұл сұйытылған мұнай газынан 15 есе арзан.

«ҚазТрансГаз Аймақ» акционерлік қоғамы мен «Газовое хозяйство» кәсіпорнының бірлескен жұмысының нәтижелері бойынша қазіргі уақытта Байқоңыр қаласының барлық көпқабатты секторы, яғни 328 тұрғын үй, 150 жеке үйдің 45-і табиғи газға қосылды.

Сондай-ақ қазақстандық әлеуметтік объектілер, 3 балабақша, 5 жалпы білім беретін мектеп және көпсалалы аурухана да табиғи газға қосылған.

Жаңа тұтынушылар пайда болған жағдайда газ құбырларының өткізу мүмкіншілігі оларды да табиғи газға қосуға мүмкіндік береді.

Осы келісім тұрғындар үшін коммуналдық қызмет шығындарын азайтуға мүмкіндік береді, себебі сұйытылған газға қарағанда табиғи газдың құны айтарлықтай арзан.

Бұдан басқа Байқоңыр қаласында газдың бөлек инфрақұрылымы салыстырмалы түрде жаңа, оны 2015 – 2016 жылдары «ҚазТрансГаз Аймақ» акционерлік қоғамы инвестициялық бағдарлама шеңберінде салды. Бұл желілерді ұзақ мерзімде сенімді және қауіпсіз пайдалануға кепілдік береді.

Жалпы келісімді ратификациялау мынадай басымдықтар береді:

Байқоңыр қаласының тұтынушылары, соның ішінде шамамен 60 пайызы қазақстандық азаматтар қолжетімді және экологиялық таза отын – табиғи газбен тұрақты қамтамасыз етіледі (Байқоңырда тұрғындардың саны 74 мың адамды құрайды);

Байқоңыр қаласына газ жеткізуді «ҚазТрансГаз Аймақ» акционерлік қоғамы жүзеге асырады, ол сондай-ақ газбен жабдықтау жүйелерін қауіпсіз пайдалану үшін жауап береді;

газ жеткізу шарттарын жасасу, баға белгілеу, өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелері тек Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын болады.

Ресей Федерациясы тарапынан келісімнің күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдер орындалды.

Келісім Қазақстан тарапының мүдделеріне толық жауап беретінін және Байқоңыр қаласының әлеуметтік-экономикалық дамуына оң әсер беретінін ескере отырып, «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін газбен жабдықтау туралы келісімді ратификациялау туралы» Заң жобасын қолдауларыңызды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Нұрлан Асқарұлына сұрақтарыңыз бар ма?

Депутат Мұрат Бақтиярұлы.

БАҚТИЯРҰЛЫ М. Рақмет.

Нұрлан Асқарұлы, біз жуырда Байқоңыр қаласында болдық, біздің азаматтарымыз Үкіметке үлкен рақмет айтып жатыр. Өзіңіз айтпақшы, газдың бағасы 30 есе төмен түсті, бұл үлкен жеңілдік. Сонымен қатар Байқоңыр қаласында көпқабатты үйлер өте көп, олардың барлығы жылуды Ресей жылу электр станциясынан алады. Ол Ресейдің меншігінде.

Енді олардың сұрап жатқаны: осы жылу электр станциясына газдың тартылуы қалай болады?

Ресей жағы бұған әлі де болса қарсылық көрсетіп жатқан көрінеді. Осыған сіздің пікіріңіз қалай?

НОҒАЕВ Н.А. Біздегі ақпарат бойынша (біз жүргізген келіссөздердің нәтижесінде) жылу беру станциясы Байқоңыр кешенінің ішіне енеді, яғни Роскосмостың иелігінде. Біздің келісіміміз бойынша Роскосмос жылыту станциясын газға ауыстыру жөнінде қаражатты өздері бөліп, соны өткізуге сөз берді.

Баяндамада атап өткендей, қажетті газбен қамтамасыз етуге біздің толық мүмкіндігіміз бар, ол жерге арнайы техникалық шарттарды қалдырып кеттік.

ТӨРАҒА. Сөз Нұртөре Жүсіп Байтілесұлына беріледі.

ЖҮСІП Н.Б. Құрметті Нұрлан Асқарұлы, Байқоңырдың маңайында халқының саны 15-16 мыңдай болатын ауылдар бар. Сол ауылдарды газбен жабдықтау мәселесі қалай шешіледі, осыған жауап берсеңіз. Рақмет.

НОҒАЕВ Н.А. Біз бұл мәселені де ескердік. Жоғарыдағы бірінші сұрақ сияқты Қызылорда облысының әлеуметтік-экономикалық аумақтық даму бағдарламасына сәйкес

қабылданған шешімдеріне сай бізге ұсыныс енгізген жағдайда ол жерге газ жеткізуге техникалық шарттардың барлығы бар.

ТӨРАҒА. Басқа сұрақтар жоқ.

Рақмет, Нұрлан Асқарұлы.

Қосымша баяндама жасау үшін сөз Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің төрағасы Джақсыбеков Серік Рыскелдіұлына беріледі.

ДЖАҚСЫБЕКОВ С.Р. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін газбен жабдықтау туралы келісіммен Байқоңыр қаласында сұйытылған газды тұтынудан табиғи газды тұтынуға кезең-кезеңмен көшу көзделген.

Байқоңыр қаласындағы тұтынушыларға бөлшек газды сату бағасы шартқа сәйкес Қазақстан Республикасының заңнамасымен айқындалады және Қызылорда облысының газ тұтынушылары үшін табиғи монополиялар саласындағы мемлекеттік саясатты әзірлейтін және іске асыратын Қазақстан Республикасының уәкілетті органы белгілеген бағаға сәйкес келуі керек.

Тұрғындар тұтынатын газ құнын едәуір төмендету арқылы Байқоңыр қаласы тұрғындарының өмірі мен әл-ауқаты жақсарады деп сенеміз.

Аталғанды ескере отырып, сондай-ақ Қазақстан мен Ресейдің Байқоңыр кешенін одан әрі дамытуға мүдделі екендігін ескере отырып, Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы Байқоңыр кешенін газбен қамтамасыз ету туралы келісімді жасау уақытылы, орынды және қажетті шара деп есептейміз.

Біз жұмыс тобында және комитеттің кеңейтілген отырысында заң жобасын жан-жақты талқыладық. Туындаған сұрақтарға толық жауаптар алдық. Сенаттың барлық тұрақты комитеттерінен оң қорытынды келіп түсті.

Заң жобасын Мәжіліс мақұлдады. Оның ережелері еліміздің Конституциясына қайшы келмейді.

Заң жобасы «Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы» Заңға сәйкес ратификациялауға жатады.

Жоғарыда айтылғанның негізінде Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитеті Конституцияға сәйкес заңды қабылдауды ұсынады.

Қолдауларыңызды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Серік Рыскелдіұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Сұрақтар болмаса, мәселені талқылауға көшеміз.

Депутат Сұлтанов Ерік Хамзаұлы.

СҰЛТАНОВ Е.Х. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Қаралып жатқан келісіммен бірқатар маңызды міндеттер шешіледі, олар:

қосарланған салық салуды болдырмау;
газ жеткізуге бағытталған шарт жасасу мәселелері;
баға белгілеу;
сұйытылған газдан табиғи газға біртіндеп көшу.

Келісімге сәйкес табиғи газды пайдалану қала тұрғындары үшін ғана емес, өндірістік кәсіпорындарға, мемлекеттік мекемелерге де тиесілі болады.

Сонымен қатар Байқоңыр қаласының барлық тұтынушылары газды бірыңғай бағамен алатын болады, бұл газбен жабдықтауға тең қолжетімділікті қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Келісімнің әлеуметтік маңыздылығы жоғары, Байқоңыр қаласы тұрғындарының әл-ауқатының артуына ықпал етеді деп сенеміз.

Газдандыру мәселесі еліміздің стратегиялық міндеті болып айқындалған, ол елді мекендердің инфрақұрылымын дамыту және оның азаматтарының өмір сапасын арттыру үшін қажет.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде әріптестерімнен осы заң жобасын қолдауды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Ерік Хамзаұлы.

Басқа сөз айтатын азаматтар жоқ, онда шешім қабылдайық.

«Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін газбен жабдықтау туралы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын, дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «дауыс бермегендер» – 1, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет. Аман-сау болыңыздар.

Құрметті депутаттар, келесі мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасының Үкіметі арасындағы Заңсыз көші-қонға қарсы күрестегі ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде.

Баяндама жасау үшін сөз Ішкі істер министрі Тұрғымбаев Ерлан Заманбекұлына беріледі.

ТҰРҒЫМБАЕВ Е.З. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Сіздерге «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасының Үкіметі арасындағы Заңсыз көші-қонға қарсы күрестегі ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» Заң жобасын ұсынамыз.

Келісімге 2019 жылы 15 сәуірде Ташкент қаласында қол қойылды.

Бұл құжат заңсыз көші-қонды анықтауға, реттеуге және азаматтық мәселесін шешуге көмектеседі.

Біріккен жедел профилактикалық шараларды іске асыруға және көші-қон саласында ақпарат алмасуға мүмкіндік береді. Мысалы, статистика бойынша 2019 жылы шекара арқылы алты миллион азамат кірген, оның ішінде 2,5 миллионы өзбек азаматы, 1,5 миллионы транзит арқылы басқа елге кеткен, ал бір миллион азамат елімізде тіркелген, оның ішінде 500 мыңнан астамы уақытша келіп жұмыс жасағандар.

Тағы бір мәселе. Осы келісім қос азаматтықты жойып, ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етеді. Негізі Қазақстан мен Өзбекстан мемлекеттерінде заң бойынша қос азаматтық жоқ.

Бүгінгі таңда Өзбекстан Республикасы осы келісімді ратификациялады.

Құрметті депутаттар, заңды қабылдау әлеуметтік-экономикалық және құқықтық теріс салдарға әкеп соқпайды және қосымша қаражатты талап етпейді.

Қолдауларыңызды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз Еңсегенов Сәрсенбай Құрманұлына беріледі.

ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ. Рақмет.

Құрметті Ерлан Заманбекұлы, бізге ратификациялауға ұсынылып отырған келісімнің 4-бабының 2-бөлімінде және 12-бабында аталған келісімнің тілі орыс тілі болатындығы жазылған (ынтымақтастық орыс тілінде жүргізіледі деп).

ТҰРҒЫМБАЕВ Е.З. Түсінбедім.

ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ. Аталған келісімнің 4-бабында және 12-бабында екі мемлекеттің арасындағы көші-қон мәселесіне қатысты ынтымақтастық іс-әрекеттер орыс тілінде жүргізіледі деп жазылған. Бұл біздің мемлекеттік тілге нұқсан келтірмей ме? Бұл бірінші сұрағым.

Екінші сұрақ. Өзбекстан тарапынан аталған келісімді іске асыруға қатысты үш мемлекеттік орган анықталған: Ұлттық қауіпсіздік комитеті, ішкі істер органдары және Жұмыспен қамту, көші-қон министрлігі. Бұл жұмыс барысында қиыншылық туғызбайды ма?

Үшінші сұрақ. Жаңа өзіңіз айттыңыз, Қазақстанға өткен жылы 1 миллионнан аса өзбек азаматы келді, оның 500-і жеке шаруашылықта істеген, қалған жарты миллион адам әртүрлі жұмыстар жасаған. Өзбекстан мемлекетінің азаматтары біздің ішкі нарыққа үлкен салмақ салып отырғаны белгілі. Олардан келетін жұмысшылардың негізі III-IV санаттағы қара жұмысшылар. Осы жұмысшылар келіп істегенімен олардың көбінің құжаттары жоқ (рәсімделмейді). Бұл бағыттағы жұмысты жетілдіруде қандай жоспарларыңыз бар? Рақмет.

ТҰРҒЫМБАЕВ Е.З. Біріншіден, практика бойынша осындай келісімдер орыс тілінде жазылады. Өзбекше, не қазақша жазылса өзбек азаматтар қазақ тілін түсінбей қалады, өзбек тілін біз түсінбей қаламыз, оған аудармашы керек болады. Біздің сыртқы істер саласындағы регламент бойынша бұл келісімдер тек орыс тілінде жазылады.

Екіншіден, жаңа сіз айтып кеттіңіз, Өзбекстан мемлекетінде бізбен қарым-қатынас жасайтын үш құзыретті орган бар. Ол кішкене қиындау болады. Көші-қон мәселесі бойынша Өзбекстанда үш мемлекеттік органмен жұмыс істеп жатырмыз. Мына келісімде үш орган жазылған, бірақ Қазақстанда тек қана Ішкі істер министрлігі көші-қон мәселесімен айналысады.

Мына келісімде осы мәселенің барлығы жазылған (қалай жұмыс істейтініміз, ақпараттар алмасу). Біздегі статистика бойынша бүгінгі таңда шекарадан өткен Өзбекстан азаматтары 40 пайыздан асады, 5 мыңнан астамы жұмыс бойынша тіркелген. Бірақ 1 миллионнан аса біздің мемлекетке келіп тұрады, оқуға келеді, емделуге келеді, туған-туыстарына келеді. Өзіңіз білесіз, оңтүстікте өте көп өзбек азаматтары тұрады, туған-туыстарымен қарым-қатынастары өте жақсы.

Бірақ өзіңіз айтып кеттіңіз, осындай жұмыстарды біз атқарып жатырмыз. Заңсыз осындай мәселелер бойынша көші-қон полициясы жұмыс атқарып жатыр. Мына статистика бойынша 2019 жылы 60 мыңнан астам өзбек азаматы әкімшілік жауапкершілікке тартылған, 3 мыңнан астамы біздің мемлекеттен сот арқылы шығарылған.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз Нұралиев Әбдәлі Тоқбергенұлына беріледі.

НҰРАЛИЕВ Ә.Т. Құрметті Ерлан Заманбекұлы, келісіммен екі мемлекет арасында жұмыс күшінің өтуі үшін жағдайлар жасалады. Осы келісімнің 2 бабының 1-тармағына сәйкес келісімнің күші барлық еңбекші көшіп-қонушылардың басқа белгілерімен қатар діни сеніміне немесе нанымына, саяси немесе өзге де көзқарас белгілеріне қарамастан қолданылады делінген.

Осыған байланысты еңбекші көшіп-қонушылардың арасында қара тізімде болған азаматтарға байланысты түсінікті, олар шекарашылар тарапынан тосқауыл алады. Ал жоғарыда көрсетілген белгілерге сәйкес еңбекші көшіп-қонушылардың ұлттық қауіпсіздігімізге және елімізде қалыптасқан дәстүрлі діни ұстанымға, қарым-қатынасқа кері әсері болмайды ма? Олар кімдермен және қалай тексеріліп талқыланады? Рақмет.

ТҰРҒЫМБАЕВ Е.З. Ол бойынша біз Ұлттық қауіпсіздік комитетімен бірге көп жұмыс жасап жатырмыз. Ол азаматтар бойынша тексеру шекарадан басталады.

Сосын жұмыс жасап жүрген азаматтарды (1 айдан бастап 12 айға дейін тіркелген кезде) сол жұмыс істеген жерінде тексереміз.

ТӨРАҒА. Сөз Бекназаров Нұрлан Құдиярұлына беріледі.

БЕКНАЗАРОВ Н.Қ. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Жалпы мен заң жобасын толықтай қолдаймын және сұрағым Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі мен шекара қызметінің өкілдеріне арналады. Әріптесім Еңсегенов айтқандай, қаралып отырған келісімнің 7-бабында іске асыру құзыретіне Өзбекстан тарапынан Ішкі істер министрлігі мен жұмыспен қамту және мемлекеттік қауіпсіздік комитеті құзырлы мемлекеттік органы ретінде тартылып отыр.

Осыған байланысты менің сұрағым. Шекарадан азаматтардың ары-бері өтуі кезінде көші-қон процесінің заңсыз фактілерін болдырмау мақсатында (өтіп жатқан азаматтардың қауіпсіздігі шаралары бойынша, сақтығы бойынша) шекара қызметі тарапынан қандай қосымша ісшаралар қабылданатын болады?

Көші-қон процесі өткеннен кейін біздің еліміздің азаматтары болып саналатын оралмандарды әлеуметтік қорғау, оларды еңбекпен қамту, жедел түрде олар бойынша ақпаратты, жүйелі түрде дерекқорларды жіберу мәселесі бойынша біздің Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі қандай қосымша ісшаралар қабылдайтын болады? Рақмет.

ТӨРАҒА. Аты-жөніңізді айтып кетіңіз.

САРБАСОВ А.Ә. Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінен вице-министр Ақмади Сарбасов.

Құрметті Нұрлан Құдиярұлы, сұрағыңызға рақмет.

Қазақстанға келетін Өзбекстан азаматтары қандастарымыз болса, біріншіден, олар оралман мәртебесін алады. Мысалы, 2019 жылы Қазақстанға 17 мыңнан аса қандасымыз келді, оның 7 мыңы Өзбекстан азаматы. Олар біздің заң бойынша қысқа мерзімде (үш ай ішінде) азаматтық алады.

Оларға қазіргі кезде 17 әлеуметтік көмек көрсетіледі, оның ішінде салықтан босату, жұмыспен қамту, атаулы әлеуметтік көмек, тегін медициналық көмек беріледі. Қазіргі таңда Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі әлеуметтік қорғау, жұмыспен қамту мәселелері бойынша оралман базасы арқылы бақылайды. Әділет және Ішкі істер министрліктерімен осы мәселе бойынша базалы интеграция жасап жатырмыз. Рақмет.

ДІЛМАНОВ Д.А. Разрешите ответить на часть вопросов, касающихся Пограничной службы Республики Казахстан.

Во взаимодействии с Министерством внутренних дел у нас имеется банк данных по всем гражданам Узбекистана. Если они нарушили административное или уголовное законодательство на территории Казахстана, были депортированы и так далее, вся эта информация уже имеется, и повторно этих граждан мы уже не пропускаем.

По этим моментам мы работаем совместно с Пограничной службой Узбекистана, информируем их об этом, в этом вопросе есть понимание. При въезде в Казахстан они об этом уже знают и не пропускают.

Что касается других нарушений государственной границы. В принципе, у нас есть полное понимание со всеми пограничными службами, в том числе с Кыргызстаном, Российской Федерацией и Узбекистаном, в рамках Совета командующих пограничными войсками. То есть вся информация на всех нарушителей у нас имеется.

ТӨРАҒА. Насколько информационные системы обоих государств способны обеспечить в онлайн-режиме обмен информацией? Главный пункт – это обмен информацией.

ДІЛМАНОВ Д.А. По обмену информацией мы работаем постоянно, Дариға Нұрсултановна. У нас есть вся информация. Даже по лицам, связанным с террористическими организациями, есть вся информация, мы работаем во взаимодействии со всеми структурами. То есть до пересечения государственной границы вся информация имеется.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз сенатор Нөкетаева Динар Жүсіпәліқызына беріледі.

НӨКЕТАЕВА Д.Ж. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Құрметті Ерлан Заманбекұлы, заң жобасын мен негізінен қолдаймын. Дегенмен менің мынандай сұрағым бар. Заңсыз көші-қон проблемасы қазіргі уақытқа дейін өзінің заңды бағасын әлі ала қойған жоқ.

Заңсыз көші-қон ел өмірінің барлық жақтарына, бірінші кезекте оның қауіпсіздігі мен әлеуметтік-экономикалық дамуына әсер ететін күрделі әлеуметтік-экономикалық процесс болып табылатыны баршамызға аян. Қазіргі уақытта Халықаралық еңбек ұйымының деректеріне сәйкес әлемде халықаралық көші-қон ағынының 3/1 бөлігі бақыланбайды делінген. Халықаралық көші-қон ұйымының болжамына сәйкес 2030 жылға қарай жер шары халқының көші-қон белсенділігінің көрсеткіші 300 миллион адамды құрайды.

Менің бірінші сұрағым. 2030 жылға қарай ТМД елдері арасындағы көші-қон белсенділігінің көрсеткіші қанша адамды құрауы мүмкін?

Екінші сұрағым. Осы көші-қонға байланысты, әсіресе заңсыз көші-қонға байланысты, біріншіден, әртүрлі аурулардың таралу қаупі бар. Екіншіден, білімді жастардың кету қаупі бар және де демографиялық мәселелер, терроризм мәселесі және басқа да мәселелер бар. Осы мәселелер барлығы бүгінгі қабылданып отырған хаттаманың аясында қамтыла ма? Рақмет.

ТҰРҒЫМБАЕВ Е.З. Екінші сұрақтан бастайын. Мына келісімде ондай мәселелер жоқ. Өзіңіз айтып кеткен 2030 жылға дейінгі статистика да бізде әлі жоқ. Бірақ демография бойынша бүгінгі таңда бізде Қазақстан азаматтарының саны 18 миллионнан асып кетті. Минусовой баланс бүгінгі таңда жоқ. Біз атқарушы органдармен бірге жұмыс істеп жатырмыз.

ТӨРАҒА. Рақмет, басқа сұрақтар жоқ. Ерлан Заманбекұлы, орныңызға отырыңыз.

Қосымша баяндама жасау үшін сөз Халықаралық қатынастар, қорғаныс және қауіпсіздік комитетінің мүшесі Нұржігітова Дана Өмірбайқызына беріледі.

НҰРЖІГІТОВА Д.Ө. Рақмет.

Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер, қайырлы күн! «Қазақстан – 2030» Стратегиясындағы ұзақ мерзімді дамудың басты бағыттары – демография мен көші-қон саясаты. Осы бағыттардағы жұмыстарды реттеу мақсатында көші-қонды бақылайтын нақты жүйе құрылып, халықаралық стандарттарға сай ұлттық заңдар қабылданды және шетел азаматтарының біздің елде болуына барынша қолайлы жағдайлар қарастырылған.

Заңсыз көші-қон мәселесін реттеудегі ең басты міндеттердің бірі – адам құқықтарын және мемлекет тәуелсіздігін қорғау.

Қарауымыздағы шарт Өзбекстан мен Қазақстан арасындағы заңсыз миграцияның алдын алу шараларын жүргізу ғана емес, көші-қон мәселесі бойынша ынтымақтастықты нығайтуға да бағытталып отыр.

Бүгінде Қазақстанға жылына 2 миллионға жуық Өзбекстан азаматтары келеді екен, соның 10-15 мыңы жыл сайын Қазақстан азаматтығын алып отыр. Мұндай мигранттар санының көбеюі мемлекетіміздің ұлттық қауіпсіздігіне, экономикасына тікелей әсер ететінін назарға алатын болсақ, ұсынылып отырған шарт осы мәселерді бақылауға, реттеуге мүмкіндік береді.

Келісім екі ел арасындағы заңсыз көші-қонға қарсы іс-қимыл саласында әріптестік қатынастарды дамыту және нығайту үшін маңызды құжат.

Жаңағы қойылып отырған сұрақтардың бәрі жұмыс тобының талқылауында болған сұрақтар.

Сенаттың тұрақты комитеттерінің осы заң жобасы бойынша ескертулері мен ұсыныстары жоқ.

Баяндалғанды ескере келе, Халықаралық қатынастар, қорғаныс және қауіпсіздік комитеті «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасының Үкіметі арасындағы Заңсыз көші-қонға қарсы күрестегі ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын Қазақстан Республикасы Конституциясы 61-бабының 4-тармағына сәйкес қабылдауды ұсынады.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Дана Өмірбайқызына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Онда мәселені талқылауға көшеміз. Сөз сөйлейтіндер бар ма? Пожалуйста, Талгат Амангельдиевич.

МҰСАБАЕВ Т.А. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Қаралып отырған заң жобасы заңсыз көші-қонға қарсы іс-қимыл бөлігінде өте маңызды болып табылады және ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге бағытталған. Заң жобасы ақпарат алмасуды және қос азаматтық фактілерін болдырмауды көздейді.

Осы заң жобасын қабылдау екі елдің ынтымақтастығын нығайтуға ықпал ететін болады. Осылайша, көші-қон процестерін және азаматтық мәселелерін реттеу жөніндегі мәліметтер алмасуын жүзеге асыру, сондай-ақ заңсыз көші-қон арналарын анықтау үшін қолайлы жағдайлар жасалады.

Құрметті әріптестер, заң жобасын қолдауларыңызды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Талғат Амангелдіұлы.

Басқа сөйлейтіндер жоқ. Енді шешім қабылдайық.

«Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасының Үкіметі арасындағы Заңсыз көші-қонға қарсы күрестегі ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 46 депутат, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет. Сау болыңыздар.

Құрметті әріптестер, күн тәртібіндегі келесі мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Дүниежүзілік пошта одағының Жарғысына Тоғызыншы қосымша хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде.

Баяндама жасау үшін сөз Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрі Жұмағалиев Асқар Қуанышұлына беріледі.

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Сіздердің назарларыңызға «Дүниежүзілік пошта одағының Жарғысына Тоғызыншы қосымша хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы ұсынылып отыр.

Қазақстан Республикасы 1992 жылдан бері Дүниежүзілік пошта одағының толық мүшесі.

Дүниежүзілік пошта одағының басты міндеттері осы саладағы халықаралық ынтымақтастықты дамыту мәселесін қарастыру, сонымен қатар дамушы елдерге пошта қызметін ұйымдастыру және техникалық көмек көрсетуді қамтамасыз ету болып табылады.

Дүниежүзілік пошта одағына мүше болу, оның жарғысы, конвенциясы, регламенті және қосымша келісімдері сияқты негізгі құжаттарына қол қою арқылы расталады.

Қарауға ұсынылып отырған Дүниежүзілік пошта одағы Жарғысының Тоғызыншы қосымша хаттамасы Дүниежүзілік пошта одағының 26-конгресінде жасалды және оған Қазақстан Республикасының уәкілетті өкілдері қол қойды.

Осы хаттамамен пошта қызметтерін жеңілдетуге арналған нормаларды конвенция және регламенттегі нормалармен сәйкестендіру, сонымен қатар қайталанатын сипаттағы нормаларды алып тастау қарастырылған.

Заң жобасын қабылдау пошта алмасуды халықаралық міндеттемелерге сәйкес жүргізуге, пошта қызметтерін сапалық орындауға мүмкіндік береді. Сонымен қатар

қаржылық, құқықтық, экологиялық және әлеуметтік-экономикалық салдарларға әкеп соқпайды, пошта байланысы саласында халықаралық ынтымақтастықты қолдау үшін қолайлы жағдайлар жасайды және еліміздің экономикасын дамытуға өз ықпалын тигізетін болады.

Осы айтылғанның негізінде Дүниежүзілік пошта одағының Жарғысына Тоғызыншы қосымша хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын қабылдауларыңызды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Асқар Қуанышұлына сұрақтарыңыз бар ма? Сөз Еламанов Бекмырза Қайыпұлына беріледі.

ЕЛАМАНОВ Б.Қ. Менің сұрағым еліміздегі пошта қызметіне байланысты. Комитетте қойылған сұрағыма жауап алмаған соң министр мырзаға қойғым келіп отыр.

Қолданыстағы заңнамаға сәйкес «Қазпошта» АҚ еліміздегі ұлттық пошта операторы болып тағайындалған және еліміздің барлық аймақтарында пошта қызметінің базалық жиынтығын көрсетуге міндетті деп көрсетілген. Сонымен бірге бүгінгі күні пошта ауылдық елді мекендерде пошта қызметімен қатар Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген банк операцияларын, қаржылық қызметтерді, жәрдемақылар, өтемақылар және басқа да төлемдерді жеткізіп беру қызметін көрсететін бірден-бір мекеме. Қазір елімізде 6,5 мыңдай ауылдық елді мекен болса, соларда небәрі 2,5 мыңнан сәл асатын ғана пошта бөлімшелері жұмыс жасайды қазіргі таңда.

Осыған байланысты менің сұрағым: ауылдық елді мекендердегі халықтың пошта қызметімен қамтамасыз етілу деңгейі қандай және жоғарыдағы қызметтермен халықты толық қамтамасыз ету жөнінде қандай ісшара жоспарлап отырсыздар? Рақмет.

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Ол жалақыға байланысты сұрақ па?

ЕЛАМАНОВ Б.Қ. Жалақыға байланысты емес, халықтың қамтылуы, охват населения.

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Қазіргі таңда жалпы алатын болсақ, пошта 99 пайыз елімізді қамтып отыр. Қазіргі таңда біз қалай жасаймыз? Біріншіден, 3900 осындай пошта бөлімшелері бар, оның ішінде «Қазпошта» АҚ-ның бөлімшелері де бар және франчайзинг арқылы біз бизнесмендермен пошта бөлімшелерін ашып жатырмыз. Ол не береді? Біз пошта қызметімен барлық жерлерді қамтып жатырмыз.

«Қазпошта» АҚ-ның бөлімшелерін біз франчайзинг арқылы көбейтеміз. Қазіргі таңда ауылдарда дүкендер бар. Біз дүкендермен келісімге қол қойып жатырмыз. Олар біздің қызметтерімізді ауылда қамтамасыз етеді. Ол да «Қазпошта» АҚ мүдделілік береді және дүкендерде жұмыс істейтін адамдарға қызығушылық беріп, олардың жұмысының тиімді болуын қамтамасыз етеді.

ТӨРАҒА. Осы жерге шақырылған «Қазпошта» АҚ-ның Басқарма төрағасы Сәкен Сейітжаппарұлы Сәрсенов бар.

СӘРСЕНОВ С.С. Рақмет сұрағыңызға.

Сіз дұрыс айтып кеттіңіз, Қазақстанда 6500-ден артық ауыл бар. Біздің бөлімшелердің 70 пайызы ауылдық жерлерде орналастырылған. Министрліктің стандарты бойынша біздің бөлімше 2000-нан көп адам тұратын ауылда орналасу керек, бірақта 800 ауылда 2000-нан аз тұрғын тұрады, бірақ біздің бөлімшелер бар. 800 ауылда жергілікті органдар жоқ, әкімдік жоқ, бірақ біздің пошта бар.

Жаңа министр дұрыс айтып кетті, әлемдік тәжірибе бойынша франчайзинг моделі бар. Әлемде екі жолы бар ғой, бірінші бағыт – әр ауылда бөлімше болу үшін мемлекет субсидия беру керек, екінші бағыт – франчайзинг бөлімшелерін ашу. Мысалы, біз екі жылдың ішінде бизнеспен қосылып 587 жаңа бөлімше аштық, ауылдық жерлерде 262.

Біздің жобамыз бойынша болашақта әрбір үлкен ауылды және әрбір үлкен ауылдың қарамағындағы кішкентай ауылдарды өзіміздің бөлімшелерімізбен қамтамасыз етеміз. Әрбір үлкен ауылда және оның қасында тұрған ауылдарда біздің бөлімше болу керек. Бизнеспен бірігіп біз бұл жұмысты қарқынды жасап келе жатырмыз. Рақмет.

ТӨРАҒА. Қазіргі кезде барлық ауылдарды алғанда, олардың неше пайызы пошта қызметімен қамтылған?

СӘРСЕНОВ С.С. Біз қазір ауыл тұрғындарын өзіміздің қызметімізбен жүз пайыз қамтып отырмыз. Өйткені бізде жылжымалы пошта бөлімшелері бар және 2000 адамдық ауылдардың қастарындағы кішкентай ауылдарға біздің қызметкерлер барып, өздерінің қызметтерін көрсетеді (ереже бойынша).

ТӨРАҒА. Рақмет.

Слово предоставляется Плотникову Сергею Викторовичу.

ПЛОТНИКОВ С.В. Спасибо, уважаемая Дарига Нурсултановна.

Мой вопрос адресуется Аскару Куанышевичу.

Начиная с 1 июля 2020 года страны, которые получают наибольшее количество посылок, бандеролей из-за рубежа, получают право назначать тарифы почтовых сборов самостоятельно. Напоминаю, что на сегодняшний день тарифы на международные пересылки писем, бандеролей, посылок до двух килограммов почтой устанавливались Всемирным почтовым союзом в Берне, причем тарифы были сгруппированы по страновым категориям.

Возникает такой вопрос: какие последствия для граждан Казахстана и стран Евразийского экономического союза будет иметь новый тарифный порядок?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Спасибо за вопрос.

В отношении тарифов всегда определяется лишь верхний порог, далее администрация почты определяет тариф внутри страны самостоятельно, исходя из порога, также в целом между странами. В этом отношении каких-либо проблем не предвидится.

ТӨРАҒА. Сколько в Казахстане почтовых организаций работает, кроме АО «Казпочта»?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. На сегодняшний день почтовых организаций в Казахстане достаточно много. Целый ряд компаний обладает соответствующими лицензиями по курьерской почте, они оказывают услуги наряду с АО «Казпочта». Понятно, что АО «Казпочта», обладая большими инфраструктурными возможностями, оказывает им помощь и поддержку по электронной коммерции.

ТӨРАҒА. На чем зарабатывает сегодня АО «Казпочта», источники дохода?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Источники дохода традиционные, они отправляют соответствующие почтовые посылки, корреспонденцию. В то же время согласно закону на сегодняшний день АО «Казпочта» может заниматься финансовыми операциями и финансовыми услугами. Более 1 триллиона тенге АО «Казпочта» направляет для наших граждан. Это касательно пенсионных отчислений, выплат пособий. В этом отношении необходима организация для доведения услуг государства для граждан, которые живут в отдаленных населенных пунктах.

ТӨРАҒА. Вы имеете какой-то процент от перевода средств?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Да, в том числе и процент, который определен соответствующими законодательными актами. АО «Казпочта» получает проценты. Понятно, за ними есть обязательства по предоставлению всех услуг, которые сегодня определены законодательством.

ТӨРАҒА. Сколько процентов?

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Если можно, руководитель ответит.

ТӨРАҒА. Пожалуйста, Сакен Сейтжаппарович.

СӨРСЕНОВ С.С. Дарига Нурсултановна, мы работаем в конкурентной среде, то есть конкурируем с банками. Если в городской местности конкуренция очень высокая, то на районном уровне и в сельской местности, так как банков нет, тарифы по основным видам оказываемых финансовых услуг устанавливаются в соответствии с рынком. При этом в районах и селах тарифы ниже, чем в городах.

ТӨРАҒА. Что Вы все вокруг да около, сколько процентов?

СӘРСЕНОВ С.С. За квитанцию по коммунальным платежам – 100 тенге, есть скидки для пенсионеров и людей с ограниченными возможностями – 50 тенге. То есть тарифы разные, в зависимости от видов услуг.

ТӨРАҒА. С пенсионных денег снимаете комиссию?

СӘРСЕНОВ С.С. Нет, здесь Министерство труда и социальной защиты населения платит нам.

ТӨРАҒА. Я об этом хотела узнать. Рақмет.
Сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Қосымша баяндама жасау үшін сөз Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің хатшысы Әділбеков Дәурен Зекенұлына беріледі.

ӘДІЛБЕКОВ Д.З. Құрметті Төраға, құрметті әріптестер! Қаралып отырған заң жобасын қабылдаудың мақсаты – Қазақстанның Дүниежүзілік пошта одағына мүше болып кіргенде қабылдаған халықаралық пошта алмасуын және халықаралық пошта жөнелтулерінің транзитін қамтамасыз ету жөніндегі міндеттемелерін орындау.

Қазіргі уақытта әлемде интернет-дүкендер тауарларды жөнелту кезінде поштаны пайдаланады, бұл Дүниежүзілік пошта одағына мүше елдер арасындағы халықаралық пошта алмасу көлемінің өсуіне оң әсерін тигізеді.

Әлемде электрондық сауданың дамуы Қазақстанға экономикалық өсудің жоғары әлеуетін, яғни сауданы дамытуға, өткізуді кеңейтуге, әлемдік нарықтарға қол жеткізуге және транзиттік әлеуетті дамытуға мүмкіндік береді.

Заң жобасын қабылдау пошта байланысы саласындағы халықаралық ынтымақтастықты дамыту үшін қолайлы жағдайлармен қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Заң жобасы жұмыс тобының және комитеттің отырыстарында және комитеттің кеңейтілген отырысында қаралды.

Сенаттың тұрақты комитеттерінің заң жобасы бойынша ескертулері мен ұсыныстары жоқ.

«Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 11-бабына сәйкес қаралып отырған хаттама ратификациялауға жатады.

Баяндалғанды ескере отырып, Қазақстан Республикасы Парламенті Сенаты Регламентінің 42-тармағына сәйкес «Дүниежүзілік пошта одағының Жарғысына Тоғызыншы қосымша хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын қабылдауды ұсынамыз.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Дәурен Зекенұлына сұрақтарыңыз бар ма?

ОРНЫНАН. Жоқ.

ТӨРАҒА. Сұрақтар болмаса, мәселені талқылауға көшеміз.

Сөз Бортник Михаил Михайловичке беріледі.

Пожалуйста, Михаил Михайлович.

БОРТНИК М.М. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Одной из основных задач Всемирного почтового союза, членом которого Казахстан является с 1992 года, является содействие развитию всемирной почтовой службы и росту объемов почтовых отправлений за счет внедрения современных видов почтовой продукции и услуг, улучшению качества почтового обслуживания клиентов.

Будучи полноправным членом Всемирного почтового союза, Республика Казахстан имеет свободный доступ к транзиту международных почтовых отправлений через территории других стран – членов Всемирного почтового союза, одновременно обеспечивая аналогичный доступ к транзиту через свою территорию для стран-партнеров.

Это имеет особую актуальность в эпоху бурного развития мировой интернет-торговли. Отмечу, что данный вид торговли имеет большой потенциал для роста, и на это следует обратить особое внимание представителям АО «Казпочта».

Электронная торговля дает мощный импульс развитию почтовых услуг. В Казахстане наблюдается ежегодный рост онлайн-продаж как в количественном, так и стоимостном выражении. В этой связи на первый план выходят качество предоставляемых услуг и сроки доставки товаров почтовыми службами.

В рамках Всемирного почтового союза Казахстан имеет возможность эффективно сотрудничать с национальными почтовыми службами других стран. Вместе с тем ратификация данного протокола будет стимулировать казахстанскую почту к совершенствованию сферы почтовых услуг, в том числе путем цифровизации процесса доставки почтовых отправлений.

Считаю, что принятие данного законопроекта будет способствовать этому. Призываю коллег поддержать ратификацию Девятого дополнительного протокола к Уставу Всемирного почтового союза. Рақмет.

ТӨРАҒА. Сөз Еңсегенов Сәрсенбай Құрманұлына беріледі.

ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! «Дүниежүзілік пошта одағының Жарғысына Тоғызыншы қосымша хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын қабылдау туралы бас комитеттің ұсынысын мен қолдаймын, әріптестерім де қолдайды деген сенімдемін. Оның қажеттілігі ешқандай күмән тудырмайды.

Мен сенатор Еламановтың Қазақстанның ішіндегі пошта қызметіне қатысты туындаған пікіріне байланысты ойымды жеткізгім келеді.

Бүгінгі күні «Қазпошта» АҚ халықпен, соның ішінде ауыл адамдарымен ең тығыз жұмыс жасайтын бірден-бір ұйым болып тұр. Халықтың зейнетақасын алу, басқа да төлемдерін алу, бұқаралық ақпарат құралдарын жеткізу, осының бәрі ауылдық жерде «Қазпошта» АҚ арқылы жүреді.

Соңғы кездері жекелеген елді мекендерде «Қазпошта» АҚ-ның ғимараттары салынууда. Оны да біз білеміз. Бірақ бұл жеткіліксіз деп есептейміз.

Сәкен Сейітжаппарұлы, жаңа сіз бүгінгі күні ауылдық елді мекендер «Қазпошта» АҚ-ның қызметімен жүз пайыз қамтылған деп айтып өттіңіз. Шын мәнінде бұл артығырақ айтылған сөз.

Осы жерде, Сенат қабырғасында әр өңірден сайланған 34 депутат кез келген өңір бойынша жағдайдың олай емес екенін сізге жіліктеп айтып бере алады. Біз бұны білеміз.

Әр ауыл емес, кейбір ауылдық округтердің орталығында «Қазпошта» АҚ-ның мекемесі жоқ елді мекендер бар.

Сіздің айтып отырған кәсіпкерлік субъектілермен екі ортадағы қарым-қатынас арқылы пошта қызметін жетілдіреміз деген ұсынысыңыз дұрыс шығар, бірақ оның сапасы да бүгін талапқа сай емес деп айта аламыз. Адамдар апталап, 10-15 күнге дейін өздерінің жазылған газет-журналдарын уақытында ала алмайды. Шалғайдағы елді мекенде орналасқан пошта қызметкерлерінің отыратын орындары да жоқ. Оны біз білеміз.

Сондықтан сіз жаңа айтып өткен министрліктің нұсқамалығы, стандарты, 2 мыңнан асатын елді мекенде ғана пошта бөлімшесін ұстау деген мәселені қайта қарау керек шығар деп ойлаймын, себебі мемлекеттің тұтқасы, мемлекеттің негізі – халық. Біздің еліміздің жартысы ауылдық жерде тұрады және ауылда тұратын халық болашақта да болады деп ойлаймын. Сондықтан біз әлеуметтік мемлекет деп есептесек, халықты, адамды бірінші орынға қоятын болсақ, бұл стандарттарды қайта қарау керек шығар және болашақта осы мәселе, осы пошта қызметін ауылдық елді мекенде жетілдірудің жаңа бір әдісін, тәсілін ойластырып, қалыптастыру қажет деп есептеймін. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет, Сәрсенбай Құрманұлы, дұрыс айттыңыз, жұмсартып айттыңыз. Сөз Құл-Мұхаммед Мұхтар Аббарұлына беріледі.

ҚҰЛ-МҰХАММЕД М.А. Менің де сұрағым «Қазпошта» АҚ арналады.

Қазір интернеттің заманы, электронды ақпарат құралдарының заманы. Осыған сәйкес газеттеріміздің тиражы барған сайын азайып келе жатыр. Бұл енді заманның ерекшелігінен туындаған нәрсе. Дәл осындай жағдайда бізге мемлекет тарапынан да, газет-журналдарды жеткізетін ең бірінші «Қазпошта» АҚ болғаннан кейін «Қазпошта» АҚ тарапынан да үлкен қамқорлық қажет.

Өкінішке қарай, біздің мехнатпен шығарылатын газеттеріміздің, оның ішінде ұлттық газетіміз «Егемен Қазақстан» бар, жазылу науқаны кезінде бағасы жазылып алушылар үшін екі есеге дейін өсіп шыға келеді. Неге деген кезде, оның себебі – сол газетті шығарушылардың, болмаса оған кеткен шығынның есебінен емес, осы тек қана тасымалдап жеткізудің есебінен газеттің құны екі есеге дейін көбейіп кетеді.

Біз қаншама электронды ақпарат құралдары дамыды десек те ауылдық жерде тұратын халықтың басым көпшілігі ақпаратты әлі күнге дейін газеттерден алады.

«Егемен Қазақстан» газеті тиражының бір кездері 200 мыңға дейін, одан да асып түскен кездері болды (тәуелсіздік жағдайында). Ал енді осындай үлкен тиражды ұстап тұру үшін оның тасымал бағасы төмен болу керек. Осы жағынан келген кезде «Қазпошта» АҚ басқа жерден ақша таппаса да дәл осы ұлттық тілімізде, мемлекеттік тілімізде шығатын газет-журналдарды тасымалдауға кететін тарифті жоғарылатпаса екен деп сұраймыз. Осы тараптан келген кезде «Қазпошта» АҚ-ның қандай пікірі бар екендігін білгім келеді.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сәкен Сейітжаппарұлы, жауап беріңіз.

СӨРСЕНОВ С.С. Сұрағыңызға рақмет. Бұл сұраққа екі бөліп жауап бергім келеді.

Біріншіден, үш жыл бұрын біздің Қазақстан бойынша газет таралымы 200 миллион дана болатын. Сіз дұрыс айтып кеттіңіз, жыл сайын газет шығарылымдары азайып, екі есеге азайып кетті. Мысалы, биыл 45 миллион болды.

Сіз «Қазпошта» АҚ-ның тарифтері деп отырсыз. Бізде газеттердің көбісі, «Егемен Қазақстан» мен «Казахстанская правда» газеттерінен басқасы облыстық типографияларда шығады. Қалған газеттердің бәрі Алматыда шығады.

Қазір қалада газетті аз адам жаздырып алады, көбісі ауылдық жерлерде. Бірақ оны жеткізудің де ақшасы бар ғой. Бұл жақтан бізге мемлекет көмектесіп жатыр, министрлік атынан, Үкімет атынан субсидия беріліп жатыр, бірақ ол жеткілікті емес. Бюджеттің мүмкіндігіне қарай көмектесіп жатыр. Біз қазір министрлікпен де келісімсөздер жүргізіп жатырмыз.

Бұл енді екіжақты мәселе. Мен оны қалай азайтамын? Алматыдан Оралға жеткізу үшін «Қазпошта» АҚ-ның шығындары бар ғой. Біз оны ешқандай көбейтіп жатқан жоқпыз, ол жерде біз ақша тауып жатқан жоқпыз. Біздің мақсатымыз жеткізу.

Мысалы, қазір біз ауылдық жерлерге газеттің 95 пайызын күнбе-күн жеткізіп отырмыз. Мысалы, бізге келеді газет, одан кейін ауылдық жерлерге барады. Бізге бұрындары, мысалы, екі-үш күндеп, кейбір кезде апталап баратын газеттер қазір тез жетеді. Оны тексеруге болады, мен оны күнделікті қадағалап отырмын.

ТӨРАҒА. 15 күнге дейін кешігеді деп айтты ғой.

СӨРСЕНОВ С.С. Жоқ, қазір ондай емес, 15 күнге кешікпейді. Мен өзім кез келген кезде дәлелдеп бере аламын, өйткені бұл менің өзімнің жеке бақылауымда.

ТӨРАҒА. Сол ауылдарда өзіңіз тұрасыз ба, қалай бақылайсыз, қайдан білесіз?

СӨРСЕНОВ С.С. Әрине, Дариға Нұрсұлтановна. Екі-үш жыл бұрын бір апта, екі аптада баратын газеттер қазір күнбе-күн жеткізіледі. Сағат 15.00-де типографиядан шықса сағат 17.00-де бізге келеді, содан кейін газеттердің бәрі ауылдық жерлерге кетеді. Ол өте қатаң бақылауда.

Тексеремін десеңіз, мен тексеруге дайынмын.

ТӨРАҒА. Сонда жаңағы газеттерді тасымалдау тарифін төмендетуге қандай мүмкіншілік бар, соны қарастырдыңыз ба?

СӘРСЕНОВ С.С. Бұл жерде екі сұрақ. Жалпы субсидияның екі түрі бар. Біріншіден, «Қазпошта» АҚ тікелей субсидия, екіншіден, газеттердің өзінен субсидиялау. Мысалы, бізге газеттер арқылы ол ақша түседі. Мемлекеттен бәрібір көмек көрсетілу керек, өйткені газеттің данасы өте қатты азайып бара жатыр.

ТӨРАҒА. Ол енді терең саясатқа, идеологияға жататын жағдай. Ол тек қана экономикаға байланысты болмау керек. Меніңше, сол үшін басқа шешімін табу керекпіз, ақылдасайық. Өйткені бұл ақпарат құралдарының бірталай жылдан бері көтеріп жүрген, шешілмей жатқан мәселесі. Тиражы 200 мың болсын, 1 миллион болсын, бәрібір қымбат. Ондай болмау керек. Қазір газеттердің өзі әрең-әрең өмір сүріп жатыр, табыстары азайып жатыр. Оның барлығын білесіздер. Енді олардың орнына шетелден келген газеттер мен телеарналар келе ме? Соны да ойластыру керекпіз.

Министр Асқар Қуанышұлы Жұмағалиев.

ЖҰМАҒАЛИЕВ А.Қ. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті Мұхтар Аббарұлы, қазіргі таңда осындай мәселелер бар, өйткені тарифтерге байланысты біраз сұрақ көтеріліп жатыр. Біз министрліктің атынан қазіргі таңда субсидияға байланысты жұмыс өткізіп жатырмыз.

Сәкен Сейітжаппарұлы айтқандай, қазіргі таңда оның тасу құнына байланысты мәселелер бар, өйткені шалғай орналасқан ауылдарға кішкене қымбаттау. Бірақ мемлекет тарапынан біз субсидияны көбейтуді қазір қарастырып жатырмыз. Шешім қабылданған соң сіздерге ақпаратты береміз.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз сенатор Еламанов Бекмырза Қайыпұлына беріледі.

ЕЛАМАНОВ Б.Қ. Мен де қаралып жатқан заң жобасын қолдаймын. «Қазпошта» акционерлік қоғамының халықаралық деңгейде дамығанына мен де мүдделімін, дегенмен де елдегі жағдайды естен шығармау керек қой деп есептеймін.

Мен жаңа ойымды дұрыс жеткізе алмадым ғой деймін. Жалпы «Қазпошта» акционерлік қоғамы осы министрліктің бұйрығымен еліміздегі ұлттық оператор болып тағайындалған. Оның елдегі қызметінің шығындарын субсидиялауға белгілі мөлшерде республикалық бюджеттен қаржы беріледі. Сондықтан да олар барлық халықты пошта қызметімен қамтуға міндетті деп жазылған.

Мен жаңа айтып кеттім ғой, осыдан бес-алты жыл бұрын халқы 2 мыңнан аз елді мекендердегі барлық пошта бөлімшелері жабылды. Енді ол қалай 99 пайызды қамтитынын білмеймін, 6,5 мың елді мекен болса, оның 2600-де ғана отделение болса. Көшпелі пошталардың жағдайын білеміз. Елдегі почтальондардың жағдайын білеміз. Олар қазіргі талапқа сай халыққа қызмет көрсете алмайды ғой.

Қазір электрондық үкімет деп жатырмыз. Көптеген мемлекеттік қызметтер компьютер арқылы, интернет арқылы көрсетіліп жатыр. Төлемдердің барлығын, жәрдемақысын, атаулы әлеуметтік көмегін (АСП), кешегі әлеуметтік пакеттерін апарып беретін бірден-бір мекеме осы пошта мекемесі қазір. Сондықтан да мына мекеменің шығынсыз жұмыс жасағаны дұрыс. Ол барлық жағдайда сондай болу керек. Дегенмен де алдағы уақытта әлеуметтік мәселелер ескерілу керек деп есептеймін. Халықтың 43 пайызы елде тұрады, сондықтан да осы мәселе алдағы жоспарларыңызда ескерілсе деймін. Рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет. Енді бұл мәселелерді тағы да қадағалап, қарастыру керек шығар тұрақты комитеттерде. Ақпарат құралдары жөнінен заңға түзетулер де келе жатыр, ол жағын да пайдаланып бір шешімге келуге дайын шығармыз деп ойлаймын. Өйткені Үкімет те өз дайындығын көрсетіп отыр.

Шешім қабылдайық. «Дүниежүзілік пошта одағының Жарғысына Тоғызыншы қосымша хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын, дауыс беріңіздер.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «жақтағандар» – 47, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет. Сау болыңыздар.

Құрметті депутаттар, келесі мәселе Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «2006 жылғы 6 қарашадағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Армения Республикасының Үкіметі арасындағы Табыс пен мүлікке салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенция және оған Хаттама шеңберінде Қазақстан Республикасының және Армения Республикасының уәкілетті органдары берген резиденттікті растайтын ресми құжаттарды тану тәртібі туралы ноталар алмасу нысанындағы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде.

Баяндама жасау үшін сөз Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары – Қаржы министрі Смайылов Әлихан Асханұлына беріледі.

СМАЙЫЛОВ Ә.А. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті депутаттар! Сіздердің қарауларыңызға екіжақты экономикалық, сауда және инвестициялық ынтымақтастықты дамыту және нығайту мақсатында «2006 жылғы 6 қарашадағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Армения Республикасының Үкіметі арасындағы Табыс пен мүлікке салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенция және оған Хаттама шеңберінде Қазақстан Республикасының және Армения Республикасының уәкілетті органдары берген резиденттікті растайтын ресми құжаттарды тану тәртібі туралы ноталар алмасу нысанындағы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы ұсынылып отыр.

Келісім екі жақты халықаралық шарт болып табылады және Қазақстан Республикасы мен Армения Республикасының уәкілетті органдары берген резиденттікті растайтын ресми құжаттарды тану тәртібін жеңілдету мақсатында жасалды.

Аталған тәртіп екі мемлекеттің салық төлеушілеріне апостиль қоюсыз резиденттігін растайтын құжатты салық агентіне ұсынуға мүмкіндік береді.

Бұл ретте мұндай тәртіп ретроспективті түрде 2012 жылдың қаңтарынан қолданылатын болады. Мұндай ретроспективті тәртіп екі мемлекеттің салық төлеушілеріне қосарланған салық салу қаупін болдырмауға мүмкіндік береді.

Келісім біздің елдердің әрі қарай қатынасының дамуына бағытталған Еуразиялық экономикалық одақ шеңберіндегі шаралардың бірі болып табылады.

Келісімді іске асыру мемлекеттік бюджеттен қаржы шығындарын талап етпейді.

Сіздерден осы келісімді ратификациялау туралы оң шешім қабылдауларыңызды сұраймын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Әлихан Асханұлына сұрақтарыңыз бар ма?

Мұқашев Төлеубек Төлеуұлы, сөз сізге беріледі.

МҰҚАШЕВ Т.Т. Рақмет, Дарига Нурсултановна.

Указанное соглашение в форме обмена нотами, по сути, направлено на упрощение признания официальных документов, подтверждающих резидентство физических и юридических лиц двух стран. Данные документы выдаются уполномоченными органами Республики Казахстан и Республики Армения. Армения уже пять лет является нашим партнером по Евразийскому экономическому союзу.

Какие взаимные экономические выгоды Казахстану и Армении может принести ратификация данного соглашения? Имеются ли у Правительства или уполномоченного органа прогнозы в этой части для нашей страны?

СМАЙЫЛОВ Ә.А. Спасибо за вопросы.

Данное соглашение направлено на то, чтобы упростить порядок признания официальных документов, а именно сертификатов резидентства, которые выдаются налогоплательщикам. Вы знаете, что у нас действует двусторонняя налоговая конвенция с Арменией с 2010 года. С этого периода в целом динамично идет развитие экономических отношений. За последние пять лет товарооборот с Арменией увеличился почти в три раза, до 16 миллионов долларов.

Настоящее соглашение, его применение, а именно более упрощенный порядок признания официальных документов, конечно, даст положительный эффект в сфере торгово-экономического сотрудничества между нашими странами, товаров, услуг, капитала и рабочей силы. Мы прогнозируем, что данная тенденция по росту товарооборота с Арменией будет продолжаться.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Тағы қандай сұрақтарыңыз бар?

ОРНЫНАН. ЖОҚ.

ТӨРАҒА. Слово для содоклада предоставляется председателю Комитета по финансам и бюджету Перепечиной Ольге Валентиновне.

ПЕРЕПЕЧИНА О.В. Уважаемая Дарига Нурсултановна! Уважаемые депутаты и приглашенные! Рассматриваемый сегодня законопроект предусматривает упрощенный порядок применения и использования документов, подтверждающих резидентство. Так как Республика Армения и Республика Казахстан являются странами – участницами Гаагской конвенции, у резидентов обоих государств на данный момент существует обязанность в апостилировании документов, подтверждающих резидентство. После принятия соглашения данная процедура не требуется.

Таким образом, резиденты обоих государств могут избежать всевозможных процедур со стороны государственных органов и затрат на апостилирование.

Аналогичное соглашение заключено и ратифицировано с Российской Федерацией в 2016 году. С Республикой Беларусь вопрос отмены апостиля решен и вступил в силу в мае 2018 года.

На сегодняшний день на территории Республики Казахстан зарегистрировано 42 юридических лица, учредителями являются резиденты Армении.

За истекшие пять лет юридическими лицами, резидентами Республики Армения оказано услуг на территории Республики Казахстан на сумму 361 миллион тенге, поступило в бюджет КПП на сумму 56 миллионов тенге, освобождено от налогообложения согласно положениям международного договора на сумму 135 миллионов тенге.

Республика Казахстан и Республика Армения являются членами ЕАЭС. Так, за 2019 год товарооборот между двумя государствами составил 16 миллионов долларов США, что по сравнению с 2018 годом больше на 2 миллиона долларов США.

Уважаемые коллеги! В рамках рассмотрения данного законопроекта были проведены заседание комитета и расширенное заседание комитета.

Постоянные комитеты Сената замечаний и предложений по данному законопроекту не имеют.

На основании изложенного Комитет по финансам и бюджету рекомендует принять Закон Республики Казахстан «О ратификации Соглашения в форме обмена нотами о порядке признания официальных документов, подтверждающих резидентство, выданных уполномоченными органами Республики Казахстан и Республики Армения в рамках Конвенции между Правительством Республики Казахстан и Правительством Республики Армения об избежании двойного налогообложения и предотвращении уклонения от налогообложения в отношении налогов на доходы и на имущество и Протокола к ней от 6 ноября 2006 года».

Благодарю за внимание.

ТӨРАҒА. Есть вопросы к Ольге Валентиновне?

ОРНЫНАН. Нет.

ТӨРАҒА. Онда мәселені талқылауға көшеміз.

Сөз сенатор Шелпеков Бақтыбай Ақбердіұлына беріледі.

ШЕЛПЕКОВ Б.А. Рақмет.

Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Келісімнің негізгі мақсаты қосарланған салық салуды жою. Бұл шара мемлекет тарапынан көрсетіліп отырған қолдау және Евразиялық экономикалық одақ шеңберіндегі негізгі шаралардың бірі болып табылады.

Әлемдік экономикадағы болып жатқан өзгерістер мемлекеттердің экономикалық тұрғыдан бір-бірімен байланыстары мен өзара қатынастарын одан әрі тереңдетуді талап етіп отыр.

Бүгінгі таңда кез келген мемлекет үшін экономикалық тұрғыдан тиімді қарым-қатынастарды үйлестіру мен нығайту сол мемлекеттің көркеюінің басты бір кілті екені анық. Сондықтан экономикалық қарым-қатынаста барлық мүмкіндіктерді пайдалану қажет. Осы орайда ұлттық бизнесті ынталандырып, дамыту үшін жағдай жасаумен ғана шектелмей, осындай маңызды құжаттарды да жаңартып отыру қажет.

Армения елінің жалпы ішкі өнімі 2019 жылы 8 пайызға өсіп, экономикалық жағдайы жақсаруда. Арменияның бұл тұрғыдан біздің елімізбен арадағы ынтымақтастық қатынасының да перспективасы арта түсуде.

Құрметті әріптестер! «2006 жылғы 6 қарашадағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Армения Республикасының Үкіметі арасындағы Табыс пен мүлікке салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенция және оған Хаттама шеңберінде Қазақстан Республикасының және Армения Республикасының уәкілетті органдары берген резиденттікті растайтын ресми құжаттарды тану тәртібі туралы ноталар алмасу нысанындағы келісімді ратификациялау туралы» Заң жобасын қолдауға шақырамын.

Назарларыңызға рақмет.

ТӨРАҒА. Рақмет.

Талқылау аяқталды. Енді шешім қабылдайық.

«2006 жылғы 6 қарашадағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Армения Республикасының Үкіметі арасындағы Табыс пен мүлікке салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенция және оған Хаттама шеңберінде Қазақстан Республикасының және Армения Республикасының уәкілетті органдары берген резиденттікті растайтын ресми құжаттарды тану тәртібі туралы ноталар алмасу нысанындағы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қабылдау жөніндегі Сенат қаулысын дауысқа қоямын. Дауыс беру режимі қосылсын.

Нәтижесін экранда көрсетіңіздер. «Қатысып отырғандар» – 47 депутат, «дауыс бермегендер» – 1, «жақтағандар» – 46, «қарсылар» – жоқ, «қалыс қалғандар» – жоқ. Заң қабылданды.

Шақырылған азаматтарға рақмет. Сау болыңыздар.

Құрметті депутаттар, енді депутаттық сауалдарға көшеміз. Сенатор Бақтиярұлы.

БАҚТИЯРҰЛЫ М. Рақмет, құрметті Төраға.

Біздің сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министрінің атына жолданады.

«Қоғамда түрлі талқыға түсіп, ешкімді де бейжай қалдырмаған Қордайда орын алған қайғылы оқиғаларға қатысты Президент тарапынан тез арада тиісті шешімдер қабылданды. Оқиға салдарын жою мақсатында үкіметтік комиссия құрылып, зардаптарды қалпына келтіруге көмек көрсетілуде. Біз мұны толық қолдаймыз.

Елімізді алаңдатқан Қордайдағы оқиғалар әлі де болса шешімін таппай келе жатқан өте күрделі мәселелердің жылдар бойы қордаланып қалғанын көрсетті. Ешбір жанжал мен қақтығыстар аяқ астынан пайда болмайтыны анық. Әуелі олардың белгілі бір индикаторлары қалыптасады. Сондықтан да оны алдын ала көре біліп, оған жол бермеудің әрекеті жасалуы керек еді. Олардың ең негізгісі ауыл-аймақтардағы жастар арасындағы жұмыссыздық, әлеуметтік теңсіздіктердің кедейшілікке, ал олардың өз кезегінде төзбеушілік, кінәмшілдік, ретсіз айыптауына, психологиясына, этникалық топтар арасындағы билікке негізделген әлеуметтік қайшылықтарға алып келетіні сөзсіз.

Бізде осы кезге дейін ішкі саяси қатынастар мен тұрақтылықты қамтамасыз ету және этностармен талдау өз дәрежесінде жүргізілген жоқ. Этникалық қатынастар, этносаралық түсіністік пен достық шынайы сезімдерден гөрі кешегі кеңес дәуірінен мұра болып қалған құрғақ насихаттаушылық пен жалаң ұрандардан құрылған.

Сонымен қатар елдегі этностарды біріктіру арқылы қазақстандық бірегейлік қалыптастыру мақсатына жете алмадық. Анклав ретінде өмір сүріп келе жатқан этностардың тұрмыс-тіршілігі, таным-түсінігі, тарихқа, мемлекетке көзқарасы әртүрлі болғандықтан олардың жас ұрпақтары қазақ қоғамының құндылықтарына толыққанды бейімделіп кете алмауда.

Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Біріншіден, тәуелсіз елімізді либералды ұлттық, көп этносты шиеленіссіз қоғам ретінде дамыту үшін елде өмір сүріп жатқан түрлі этникалық топтардың интеграциясы мен олардың біртұтас мемлекет құрушы ұлттың айналасына жұмылуына бағытталған саясат жүргізудің кешенді ісшаралары қабылдануы керек деп есептейміз. Оның ішінде этникалық топтардың қоныстық, социомәдени, ағартушылық оқшаулануына жол бермейтіндей сипатта ұйымдастыру, түрлі этникалық топтың өкілдері арасынан халық саны көп аймақтардан тұрғындары аз өңірлерге қоныс аудару бағдарламасына, еңбек көші-қонына қатысушыларды ынталандыру да қарастырылу керек. «Серпін» бағдарламасын да тиімді пайдаланған жөн. Сонымен бірге этностар тұратын жерлерге мемлекет әрдайым мониторинг жасап, ондағы ономастика, тіл және тағы басқа қордаланған дүниелерді бақылап, сараптап отыру қажет.

Екіншіден, Қордай оқиғасы елімізде мемлекеттік тіл мәселесінің аса өзекті екенін тағы бір көрсетті. Елімізде 2011 – 2020 жылдарға арналған тілдерді дамыту бағдарламасы

бойынша 2020 жылы мемлекеттік тілді Қазақстан халқының 95 пайызы еркін меңгеруі керек еді, өкінішке қарай миллиардтаған қаржы бөлінген осы бағдарлама өз нәтижесін бермеді. Бұған кім жауап береді?

Қазақстан 130-дан астам ұлт пен этностарға ортақ мекен бола алғанымен, қазақ тілі осы кезге дейін олар үшін ортақ тіл бола алмағаны аса өкінішті. Мемлекет, тарих, тіл – тұтас ұғымдар. Бізде мемлекет тарихын, тілін білмейтін, қазақ мәдениеті мен оның ұлттық құндылықтарына құлықсыз қарайтын этнос өкілдерінің кейбір буындары өсіп келе жатқандығы байқалады. Сондықтан мемлекет тұтастығы мен бірлігі үшін ортақ құндылықтар қалыптастырып, ұлттық рухани бағдарламаларды түрлі диаспоралар арасында кеңінен насихаттап отыру қажет.

Үшіншіден, Үкімет тарапынан қабылданып жатқан әлеуметтік экономикалық ісшаралар бұқара халықтың жағдайын жақсартуға әлі де жеткіліксіз. Халық өз тұрмыстарының нақты түзелгенін толыққанды сезінді деп айта алмаймыз. Еліміздегі ең төменгі жалақы мен ең төменгі күнкөріс деңгейін арттырудың тетіктерін әлі де жетілдіру керек.

Төртіншіден, әлеуметтік желі қоғамдағы әрбір адамның ешбір ерекшелігіне қарамастан өз ойын білдіретін ашық алаңға айналып, ақпараттық соғыстың көзге көрінбейтін сарбаздарына жол ашты. Өтірік пен шынайы ақпаратты ажырату үлкен мәселе болып тұр. Қарапайым адами құндылықтар, қадір-қасиет, мейірімділік пен жанашырлық, ар-намыстың орнына қатыгездік, жек көрушілік, шыдамсыздық, қорлаушылық сияқты адамзат баласының ең жаман қасиеттері алға шыққаны өкінішті. Алайда еркіндік бар да, есіріктік бар ғой. Әлеуметтік желілер мен мессенджерлерде, бейне және аудио материалдарда еліміздің тәуелсіздігі мен тұтастығына қауіп төндіретін және ұлттық араздық пен алауыздықты қоздыратын арандатушылық материалдар, елдің билік органдарының қадір-қасиетін түсіретін лақап айыптаулар мен өсек-аяндар, бейпіл сөздер мен көріністер етек алып бара жатыр.

Сондықтан да Үкімет еліміздің ақпараттық қауіпсіздігіне барынша назар аударып, қасақана жалған ақпарат таратып, халықты тәртіпсіздікке шақыратын кез келген арандатушылыққа құқықтық негізде қатаң жаза қолдануды қатайтуы керек деп есептейміз.

Құрметпен депутаттар Жолдасбаев, Нөкетаева, Қапбарова, Нұралиев, Жүсіп, Ершов, Төреғалиев, Бақтиярұлы».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз Нөкетаева Динар Жүсіпәліқызына беріледі.

НӨКЕТАЕВА Д.Ж. Рақмет.

Уважаемая Дарига Нурсултановна! Уважаемые коллеги! Наш депутатский запрос направлен на имя Премьер-Министра страны.

«Уважаемый Аскар Узақпаевич! Первый Президент Республики Казахстан – Лидер нации Нурсултан Абишевич Назарбаев неоднократно подчеркивал необходимость обеспечения экологической безопасности окружающей среды и развития возобновляемых источников энергии в стране.

В своем прошлогоднем октябрьском визите в Алматы Президент Республики Казахстан Касым-Жомарт Кемелевич Токаев также особо остановился на вопросах экологии города.

Экологические проблемы Алматы в настоящее время являются острейшими, город находится в числе самых загрязненных в мире. Алматы, по сути, стал зоной тихого экологического бедствия.

Обобщенные данные свидетельствуют о сложном экологическом состоянии Алматы. Анализ атмосферы дает сведения об уровне ее сильной загрязненности. Сотни тысяч источников (имеются в виду теплоэлектроцентрали и промышленность) выбрасывают в воздух огромное количество вредных веществ, так как частичная очистка внедрена только на половине предприятий города. Особый вред наносится автомобилями, технические параметры по выхлопным газам большинства из которых не соответствуют требованиям по экологичности.

Общее количество автотранспорта в Алматы на сегодняшний день составляет около 500 тысяч, к этому количеству надо еще добавить 250 тысяч транзитных автомобилей.

Выхлопные газы автомашин дают основную массу свинца, износ шин – цинк, дизельные моторы – кадмий. Эти тяжелые металлы относятся к сильным токсикантам. Промышленные предприятия дают очень много пыли, окиси азота, железа, кальция, магния, кремния. В целом на одного алматинца приходится несколько десятков килограммов вредных выбросов в год.

Главными факторами, прямо или косвенно влияющими на экологию города, являются его территория и население. Город Алматы быстро растет, но в основном не «наружу», а «внутри». Имеется в виду то, что город не столько разрастается по окружающей его территории, занимая все новые и новые площади, сколько происходит застройка тех его территорий, что раньше были отведены под парки, скверы, бассейны, фонтаны, площади и так далее.

Что касается населения, то оно стремительно увеличивается, город изначально был предназначен для населения в 700 тысяч человек. По последним данным, в южном мегаполисе Алматы проживает свыше 2 миллионов жителей (официально на 1 ноября 2019 года – 1 миллион 902 тысячи человек), средняя плотность населения составляет 2715,5 человека на один квадратный километр. Получается, что в настоящее время из 18-миллионного населения нашей страны каждый девятый житель страны живет в неблагоприятной экологической обстановке. При сохранении текущих темпов прироста населения в 2030 году число алматинцев может достичь 3 миллионов человек.

Население Алматы живет в условиях экологического дискомфорта. Заболеваемость алматинцев в среднем выше, чем в других регионах нашей страны, поскольку такая экологическая ситуация вызывает рост распространения болезней органов дыхания, различные виды аллергии, сердечно-сосудистые заболевания.

Каждый третий житель южной столицы страдает респираторным заболеванием, каждый четвертый – астматик, каждый десятый – аллергик.

Одной из немаловажных проблем является вопрос состояния водных ресурсов в Алматы. Их состояние характеризуется количеством потребляемой городом воды и

уровнем загрязненности сточных вод. При достаточно больших расходах на очистку даже водопроводная вода содержит некоторое количество вредных соединений. Это при том, что город пользуется не столько подземными (грунтовыми) водами, сколько талыми водами горных ледников, которые считаются более безопасными. Водные ресурсы в городе используются нерационально, более 20 процентов воды уходит неиспользованной. Сточные воды города практически не подвергаются биологической очистке, и в водоемы попадают песок, соль, подкисленная и теплая вода и так далее.

Еще одним из острых экологических вопросов мегаполиса является состояние почв и зеленых насаждений. Зеленые насаждения занимают всего 30 процентов площади города.

Согласно Комплексному плану «Новый Алматы» на 2020 – 2024 годы, утвержденному постановлением Правительства Республики Казахстан 31 января 2020 года, одной из ключевых стратегических задач является развитие благоустройства города. Так, за пять лет планируется благоустроить 3 парковые зоны, 5 пешеходных зон, озеленить более 194 гектаров земли. Но увы, этих мер будет явно недостаточно для решения вопроса озеленения города, тем более для роста новых саженцев деревьев необходим не один год.

В целом снижение выбросов и сбросов загрязняющих веществ, минимизация и утилизация промышленных и бытовых отходов в Алматы становится одним из самых важных вопросов контроля экологии со стороны государства.

В связи с этим для устойчивого развития города необходим комплекс безотлагательных мер по снижению загрязнения окружающей среды Алматы, направленных на применение новых ресурсосберегающих технологий и малоотходного производства, массовое внедрение механизмов зеленых технологий.

Из открытых источников известно, что еще в 2011 Всемирный банк совместно с Министерством охраны окружающей среды и водных ресурсов Республики Казахстан провели исследование (оно было опубликовано двумя годами позже), которое показало, что загрязнение алматинского воздуха твердыми частицами приводит ежегодно к расходам по увеличению затрат в сфере здравоохранения.

Уважаемый Аскар Узакпаевич, уверены, что поставленные выше вопросы будут решены в короткие сроки, ведь речь идет о здоровье наших сограждан и генофонде наших будущих поколений!

Учитывая вышеизложенное, мы предлагаем разработать специальную государственную комплексную программу оздоровления экологической обстановки города Алматы, в том числе принять соответствующий закон, содержащий нормы о превращении нашего южного мегаполиса в зеленый и экологически чистый город.

В соответствии со статьей 27 Конституционного закона Республики Казахстан «О Парламенте Республики Казахстан и статусе его депутатов» просим дать письменный ответ по рассмотрению данного депутатского запроса в установленные законом сроки.

С уважением, Нукетаева, Мукашев, Жусип».

ТӨРАҒА. Спасибо.

Уважаемые коллеги, хочу напомнить, что на озвучивание депутатского запроса дается 5 минут, старайтесь придерживаться регламента.

Динар Жусупалиевна, к Вашему запросу, я добавила бы города Усть-Каменогорск и Темиртау, потому что это тоже неблагополучные в экологическом плане города.

Слово предоставляется Нурсипатову Нуржану Нурланбековичу.

НҰРСИПАТОВ Н.Н. «Премьер-Министру Республики Казахстан господину Мамину. Депутатский запрос.

Уважаемый Аскар Узакпаевич! Обращаемся с депутатским запросом по факту хищения оружия и боеприпасов, произошедшему в феврале текущего года в Туркестанской области в одной из воинских частей Министерства обороны. В ходе преступления похищены 29 автоматов, 28 пистолетов, 2 штык-ножа и несколько сотен патронов.

Также в 2015 и 2016 годах были выявлены и осуждены военными судами в городах Шымкенте и Павлодаре военнослужащие за хищение, а также сбыт оружия и боеприпасов. С учетом изложенного необходимо отметить следующее.

Воинские части, независимо от своей принадлежности, Законом «О противодействии терроризму» отнесены к объектам, уязвимым в террористическом отношении, защита которых осуществляется правовыми, организационными, инженерно-техническими, специальными, охранными и иными мерами по повышению уровня антитеррористической защищенности этих объектов.

Не случайно в июне 2016 года в городе Актобе объектом нападения террористов стала воинская часть Национальной гвардии, в ходе которого только ценой жизни и здоровья военнослужащих пресечена попытка завладения злоумышленниками оружия и боеприпасов.

Статьей 23 Закона «Об обороне и Вооруженных Силах Республики Казахстан» за Генеральным штабом закреплена организация текущего и перспективного планирования обеспечения Вооруженных Сил Республики Казахстан необходимыми видами вооружения, военной техники и другими материальными средствами, их эксплуатация, сохранность, учет, списание и утилизация, а также планирование накопления и размещения в мирное время запасов этих средств для мобилизационного развертывания войск. Дальнейший механизм, а также обязанности командиров воинских частей за сохранностью вооружения и военной техники, их учет и контроль законом остаются нераскрытыми.

Согласно Федеральному закону Российской Федерации «О статусе военнослужащих» командиры, являясь единоначальниками, отвечают за состояние и сохранность вооружения, военной техники и другого военного имущества. Аналогичная норма содержится и в законодательстве других стран Содружества Независимых Государств.

Хочу подчеркнуть, что у нас указанные вопросы регламентируются уставами.

В организационном плане данный вопрос также требует изучения. К примеру, в предпринимательской сфере любой преуспевающий бизнесмен не допустит и примет ряд мер, исключаящих факт хищения своего имущества.

На днях депутатами Парламента после известных прошлогодних событий в городе Арыси инициирован законопроект «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам запретных зон и запретных районов при арсеналах, базах и складах Вооруженных Сил, других войск и воинских формирований», который также направлен на дальнейшее обеспечение безопасности этих объектов.

В рамках законопроекта предстоит выработать дополнительные меры, направленные на сохранность вооружения и военной техники, их учет и контроль, приняв упредительные и профилактические меры.

В целом становится очевидным не только актуальность выявления причин совершения подобного вида преступлений, но и выработка всесторонних мер их предупреждения в Вооруженных Силах, других войсках и воинских формированиях, а также во всех подразделениях правоохранительных, специальных и иных государственных органов, где хранятся служебное оружие, боеприпасы и иные виды вооружений.

Просим рассмотреть и дать письменный ответ в установленный законом срок.

С уважением, депутаты Кул-Мухаммед, Кожамжаров, Мукашев, Мусабаев, Нуржигитова, Нурсипатов».

ТӨРАҒА. Спасибо, Нуржан Нурланбекович, хороший запрос.

На Совете Безопасности рассматривался вопрос по Арыси, выявлению причин. Представители Правительства и Министерства обороны говорили, что они предполагают, чтобы в будущем предотвратить, навести порядок в хранилищах, складах, провести полную инвентаризацию.

Было бы хорошо, если бы наш профильный комитет систематически этим вопросом занимался, поехал и посмотрел на эти склады. Это было бы полезно.

Пожалуйста, Сергей Михайлович, Вам слово

ЕРШОВ С.М. Спасибо, Дарига Нурсултановна.

«Премьер-Министру Республики Казахстан господину Мамину. Депутатский запрос.

Уважаемый Аскар Узакпаевич! Поводом нашего депутатского запроса является высокий уровень загрязнения воздуха в городе Темиртау Карагандинской области.

Город Темиртау является развитым промышленным регионом в Республике Казахстан. Территория города испытывает высокую антропогенную нагрузку. Здесь сформирована промышленность, специализирующаяся на производстве энерго- и материалоемкой продукции черной и цветной металлургии, добыче ряда ценных полезных ископаемых. Поэтому вопрос экологии в городе является одним из самых актуальных.

Темиртау окружен промышленными предприятиями. По данным некоторых экологов города Темиртау, около 765 стационарных источников загрязняют город. Сегодня для жителей Темиртау окутанное смогом небо, неприятный специфический запах, черная пыль на подоконниках являются уже повседневной картиной их жизни.

Согласно данным РГП «Казгидромет», уровень загрязнения атмосферного воздуха в городе Темиртау характеризуется как высокий.

Конечно, для улучшения экологической ситуации города Правительством и акиматом области предпринимаются различные меры. Так, разработан Комплексный план о мерах по улучшению экологической обстановки города Темиртау, Правительством создана рабочая группа по решению указанной проблемы, разработан проект нового Экологического кодекса, который должен помочь в борьбе с загрязнением путем стимулирования компании вкладывать деньги в установку фильтров и внедрение новых технологий, но сейчас необходимы конкретные и кардинальные меры для обеспечения экологической безопасности города и его жителей, потому что принимаемые меры, к сожалению, не дают должного эффекта.

На город Темиртау сегодня приходится 245,5 тысячи тонн промышленных выбросов. Львиная доля выбросов, а это 87 процентов, приходится на металлургический комбинат компании «Арселор Миттал Темиртау», в связи с чем улучшение экологической обстановки в городе зависит от природоохранных мероприятий этой компаний.

Кроме указанного металлургического комбината, город загрязняют ГРЭС, которая считается одной из старейших в Казахстане, где в качестве топлива используются высокосольные угли Экибастузского бассейна, и Темиртауский электрометаллургический комбинат. Все эти предприятия находятся вблизи жилых массивов.

Сегодня общественность и эоактивисты правомерно затрагивают вопрос о необходимости установления системы онлайн-мониторинга окружающей среды (текущих загрязнений), установки датчиков на санитарно-защитной зоне и на источниках выбросов. При этом данные этих систем должны быть в доступе каждый день.

Система мониторинга должна включать в себя и постоянное наблюдение за неблагоприятными метеоусловиями. Так, к примеру, если нет ветра, то предприятие должно снизить мощность работы.

Кроме того, экологические платежи и штрафы должны напрямую расходоваться на реализацию мероприятий по улучшению экологической обстановки в городе, а не на другие нужды региона.

На основании вышеизложенного, уважаемый Аскар Узакпаевич, полагаем необходимым принять срочные и эффективные меры по улучшению экологической ситуации в городе Темиртау, ускорить решение данного вопроса, так как это вызывает большую опасность для здоровья жителей города и региона в целом.

В соответствии со статьей 27 Конституционного закона Республики Казахстан «О Парламенте Республики Казахстан и статусе его депутатов» просим предоставить письменный ответ о рассмотрении депутатского запроса в установленный законом срок.

С уважением, депутаты Ершов, Бактиярулы, Бектурганов, Жумагулов, Жусип, Капбарова, Нукетаева, Турегалиев, Абдикеров».

ТӨРАҒА. Спасибо, Сергей Михайлович.

Слово предоставляется Лукину Андрею Ивановичу.

ЛУКИН А.И. «Премьер-Министру Республики Казахстан господину Мамину. Депутатский запрос.

Уважаемый Аскар Узақпаевич! В рамках реализации 30-го шага Плана нации «100 конкретных шагов по реализации пяти институциональных реформ» в Казахстане создан новый институт – местная полицейская служба (МПС), которая подотчетна местной власти и местному сообществу.

Местная полицейская служба Казахстана была создана в целях укрепления общественного порядка, профилактики преступности, повышения уровня доверия населения к деятельности органов полиции и обеспечения прозрачности их работы.

В соответствии с пунктом 1 статьи 4 Закона «Об органах внутренних дел Республики Казахстан» одной из основных задач органов внутренних дел является профилактика правонарушений. Между тем анализ текущей ситуации показывает, что в этом направлении до настоящего времени имеются существенные проблемы.

Большая нагрузка. Согласно нормативам нагрузки сотрудников и работников органов внутренних дел на одного участкового инспектора в городской зоне должно приходиться 2300 человек, а в сельской местности – 1800 человек. Между тем на практике в среднем на одного участкового инспектора приходится не менее 3-4 тысяч человек, а в сельской местности доходит и 5 тысяч человек.

Текущность и квалификация. Нагрузка на участковых инспекторов увеличивается за счет постоянно сохраняющихся вакансий (8-10 процентов). К примеру, на сегодня вакантно более 400 должностей участковых инспекторов и более 70 их помощников. Квалификация участковых инспекторов и помощников зачастую невысокая.

Отвлечение на несвойственные задачи. В соответствии с пунктом 2 статьи 9 Закона «Об органах внутренних дел Республики Казахстан» и пункта 20 Правил организации деятельности участковых инспекторов полиции, ответственных за организацию работы участкового пункта полиции, участковых инспекторов полиции и их помощников и привлечение сотрудников местной полицейской службы к выполнению задач, не предусмотренных законодательством, не допускается.

Однако роль профилактики правонарушений принижена, и деятельность подразделений местной полицейской службы в некоторых регионах ориентирована в большей части на соблюдение правил благоустройства, недопущение несанкционированной торговли, обеспечение санитарного состояния и пополнения бюджета.

Ненадлежащая организация работы местной полицейской службы. В результате ненадлежащей организации работы, большого расстояния между местом дислокации, отсутствия техники, автомобилей и других проблем на решение несложных задач у участковых инспекторов уходит много времени.

Ненадлежащее взаимодействие с другими государственными органами. В ряде регионов судами устанавливается лимит на количество рассматриваемых административных материалов в день. Так, судами города Нур-Султана в день рассматривается не более 20 административных материалов вне зависимости от количества поступивших материалов, а в Павлодарской области – по четыре.

В Западно-Казахстанской области районные суды принимают материалы в определенные дни недели.

В городе Алматы суды требуют прилагать к материалам справки из психоневрологического и наркологического диспансеров, которые не являются обязательными. При этом истребование подобных справок в отношении иногородних граждан увеличивает срок сбора материалов от 10 до 30 дней.

Участковые инспектора вынуждены освобождать правонарушителя до вынесения решения по делу, а в дальнейшем повторно тратить силы на его поиски для исполнения решения суда, что приводит к уклонению от правосудия.

Таким образом, на сегодняшний день участковый инспектор в среднем тратит от 14 до 16 часов на выполнение несвойственных функций. Это порождает постоянное его отсутствие на участке и недостаточное проведение профилактической работы. Особенно это актуально для сельской местности, где одним участковым инспектором обслуживается по 3-5 населенных пунктов, расположенных друг от друга на значительном удалении (порой до 70 километров), а также от районного центра (порой до 400-500 километров).

Указанное обстоятельство не позволяет качественно выполнять поставленные перед службой задачи, а также отрицательно сказывается на уровне доверия населения к полиции. В связи с чем прямыми обязанностями участковые инспектора занимаются всего два часа в сутки.

Отсутствие условий труда. Участковые инспектора вынуждены работать в нечеловеческих условиях, в полуразвалившихся зданиях, при отсутствии отопления, света, естественного освещения, санитарных узлов, необходимой оргтехники. Не исключением является и столица.

Из 2826 участковых пунктов полиции 812, или 40 процентов, не имеют телефонной связи, 1761, или 62 процента, расположен в зданиях акиматов и иных организаций, где не созданы необходимые условия для осуществления повседневной работы, содержания доставленных лиц, столько же (1753) участковых пунктов не подключены к информационным системам Министерства внутренних дел и Комитета по правовой статистике и специальным учетам, 1428, или более 50 процентов, требуют ремонта.

В 169 населенных пунктах отдельные помещения для участковых инспекторов отсутствуют. Они вынуждены располагаться в кабинетах совместно со специалистами акиматов и других организаций.

Половина участковых инспекторов в отдаленных сельских районах не обеспечены жильем по месту несения службы, что также создает значительные трудности для оперативного реагирования.

При этом в сравнении с другими службами органов полиции, находящимися на республиканском обеспечении, участковым инспекторам и их помощникам не производится оплата за аренду жилья. Такая же ситуация по мебели, служебному автотранспорту, радиостанциям, офисной технике.

Наличие стольких организационных проблем фактически делает невозможным качественное выполнение участковыми инспекторами полиции своих функциональных обязанностей. Имидж полиции и повышение доверия населения к сотрудникам органов внутренних дел во многом зависит от участкового инспектора полиции, что особо

актуально в свете повышения роли профилактики правонарушений в деятельности полиции.

Исходя из изложенного, прошу Вас поручить акимам областей и городов Нур-Султана, Алматы, Шымкента:

1) рассмотреть вопрос о выделении финансирования для обеспечения надлежащих условий труда участковых инспекторов, ремонта зданий, приобретения автомобилей, мебели, оргтехники и так далее;

2) рассмотреть вопрос о решении жилищных проблем участковых инспекторов и их помощников.

Поручить Министерству внутренних дел:

пересмотреть количество участковых инспекторов с учетом нагрузки, а также планируемого увеличения объема работы в рамках гуманизации уголовного законодательства;

пересмотреть работу местной полицейской службы для исключения фактов отвлечения на выполнение несвойственных задач, снижения сроков подготовки материалов;

наладить надлежащее взаимодействие между местной полицией и судами;

в целях усиления службы участковых инспекторов полиции, формирования качественного профессионального ядра предлагается предельные звания ответственным участковым инспекторам полиции за организацию работы участковых пунктов полиции поднять до звания майор/подполковник.

С уважением, Лукин, Волков, Бекназаров, Сулеймен».

ТӨРАҒА. Несомненно, это один из важных вопросов.

Как и ПМСП в здравоохранении, так и участковые инспектора в правоохранительной системе, как профилактика правонарушений, так и профилактика в здравоохранении должны быть приоритетными. Это одна из сфер полномочий местных исполнительных органов власти. Значит, нужно с акиматами и маслихатами в этом плане поработать.

Слово предоставляется Мамытбекову Едилу Куламкадыровичу.

МАМЫТБЕКОВ Е.Қ. «Премьер-Министру Республики Казахстан господину Мамину. Депутатский запрос.

Уважаемый Аскар Узақпаевич! На пленарном заседании Сената Парламента Республики Казахстан 7 ноября 2019 года от имени группы депутатов был оглашен депутатский запрос по системным проблемам в системе образования всех уровней. В целом можно констатировать, что поставленные нами вопросы были шире и глубже, чем ответы на них.

В наших университетах сегодня царит образовательный коммунизм, студенты делают вид, что учатся, а преподаватели делают вид, что преподают. То же самое происходит в системе среднего и среднего специального образования.

Вопросы повышения качества подменяются вопросами их бюрократического администрирования. Как констатируют эксперты Министерства образования и науки

Жанна Мендыбаева и Дана Рау: «СОРы и СОЧи не так хороши, как настойчиво уверяли родителей и педагогов сторонники этого нововведения».

Уже принимаются как данность такие проблемы, как резкое падение уровня знаний выпускников, чрезмерная бюрократизация и доведенная до абсурда заформализованность учебного процесса, суэта и имитация бурной деятельности, которая прикрывается непрерывными разговорами о модернизации, инновации, информатизации со ссылкой на международный опыт.

Вызывает дополнительные вопросы затягивание в рассмотрении вопроса разделения Министерства образования и науки, которое постоянно сотрясают коррупционные скандалы, на Министерство науки и высшего образования и Министерство просвещения, что позволит сделать все расходы более прозрачными и навести необходимый порядок.

Теперь активно продвигается очередная реформа по переходу оценки знаний в образовательных школах по принципу баллов GPA, которые выставляются по результатам успеваемости в высших учебных заведениях. Таким образом, уже полностью запутались в вопросах успеваемости и оценках знаний в вузах и образовательных школах.

Напомним, что это разные по уровню получения знаний системы и оценивание в них должно служить целям этих систем, а не экспериментальному запалу чиновников. Надо понимать, что система среднего образования должна давать знания, а высшее образование предоставлять услуги и готовить кадры для экономики страны.

В реформах оттеснилось на второй план дошкольное воспитание и обучение, где закладывается основа для дальнейшего развития человека, что имеет особую важность в концепте непрерывного образовательного процесса.

В ведущих странах техническое и профессиональное образование (ТиПО) за счет вовлечения работодателей сформировалось в систему успешной интеграции молодежи в рынок труда. Страны с лучшими системами ТиПО обладают самыми высокими показателями экономического развития. Казахстан же по индикатору качества профессионально-технического образования на 90-м месте.

На большие проблемы в системе образования указывают как сами педагоги, так и эксперты в этой сфере. Так, например, профессор Асаров Азимбай из города Актобе считает, что в системе образования самый настоящий «цугцванг». В шахматах есть такая ситуация, когда любой ход игрока только ухудшает положение и приводит к поражению.

Исполнительный директор польской компании «Plagiat.pl», которая с 2015 года осуществляет свою деятельность в виде филиала, партнерами которой является 51 высшее учебное заведение Казахстана, отмечает, что Министерство образования и науки создает монополию и привилегию одной компании над другой путем покупки американской антиплагиатной системы «Turnitin», которая в 2-3 раза дороже используемой в Казахстане системы «StrikePlagiarism». Считаем, что такая ситуация противоречит здоровой конкуренции и обеспечению стабильного развития в пределах академической среды.

Евгений Куриленко из города Кокшетау считает, что главным фактором снижения качества образования в Казахстане является централизация управления со стороны Министерства образования и науки, исключая конкурентные и региональные особенности учебных программ местных исполнительных органов.

Хотел бы напомнить, что в Законе «О национальной безопасности Республики Казахстан» снижение качества образования и интеллектуального потенциала зафиксировано в перечне угроз национальной безопасности.

В свете сказанного считаем необходимым иметь отдельные министерства для школьной подготовки и для науки с высшим образованием.

Для примера. В России к этому пониманию пришли 7-8 лет назад и функционируют два отдельных министерства, а Великобритания полностью перешла на советскую систему образования и подготовки кадров. Аналогичные процессы идут в других развитых странах Европейского союза.

Полагаем, что необходимы кардинальные меры системного характера, если мы хотим иметь инновационную экономику и находиться в тридцатке развитых стран мира.

О результатах рассмотрения и принятом решении просим проинформировать в установленном законом порядке.

С уважением, депутаты Мамытбеков, Адильбеков, Жолдасбаев, Куртаев».

Второй депутатский запрос.

«Премьер-Министру Республики Казахстан господину Мамину. Депутатский запрос.

Уважаемый Аскар Узакпаевич! Данный депутатский запрос касается вопросов реализации программы «Национальная экспортная стратегия».

По замыслу Правительства эта стратегия должна была обеспечить существенные подвижки в отечественном экспорте. Однако 23 августа 2019 года в Караганде Президент Казахстана Касым-Жомарт Кемелевич Токаев озвучил неутешительные цифры: за последние три года наблюдается снижение доли обрабатывающего сектора в общей структуре экспорта с 34 процентов в 2016 году до 26 процентов в 2018 году.

Тем самым заявленные данной стратегией цели по обеспечению роста несырьевого экспорта в два раза к 2025 году и в три раза к 2040 году являются пока несбыточными. В принципе, можно было бы смириться даже с количественными просчетами, если бы были предложены и созданы эффективные инструменты поддержки и развития несырьевого экспортного потенциала.

Однако этого даже близко нет. При этом даже с точки зрения администрирования в ней – отсутствие четкого и завершенного подхода к формированию системы управления такой сложной программой, предполагающей режим межведомственных согласований многих мер и решений.

Предполагалось, что будет создан новый орган в рамках анонсированной задачи по формированию институциональной структуры, связанной с деятельностью экспортеров. Однако сегодня по-прежнему функцию финансовой поддержки экспортеров выполняет «Kazakh Export». Нефинансовые и сервисные меры поддержки выполняет «Kazakh Invest». Тем самым можно уверенно сказать, что стратегическая программа находится в состоянии «без руля».

Первое. Стратегическая программа также находится в состоянии неопределенности с ее финансированием. По данным Министерства национальной экономики, на все государственные программы в Казахстане предусмотрено 16,9 триллиона тенге, при этом бюджетных средств на Национальную экспортную стратегию и Национальную

инвестиционную стратегию не предусмотрено. На наш взгляд, Национальная экспортная стратегия не вполне увязана по линии «цели – задачи – ресурсы», что является обязательным условием системного подхода к сложным объектам управления.

В связи с изложенным можно сделать следующие выводы:

- 1) программа «Национальная экспортная стратегия» находится в подвешенном состоянии;
- 2) ведомства решают свои экспортные задачи в самостоятельном режиме, не всегда согласуемом с задачей диверсификации экспортной корзины страны;
- 3) субъекты хозяйствования – экспортеры не могут дождаться эффективных инструментов, позволяющих облегчить вопросы экспорта.

В этой связи наш первый вопрос. Кто является ответственным за проработку и принятие стратегии действий? Можем ли мы рассчитывать, что не будем и дальше страдать от отсутствия проработанной программы действий во всех отраслях и сферах, определяющих наше социально-экономическое положение?

Второе. Как известно, несырьевой экспорт – это следствие высокого уровня развития промышленного и агропромышленного секторов и наличия собственных научно-технологических разработок. В свою очередь, развитие промышленного сектора определяется эффективностью инвестиционной политики и производственными отношениями, сложившимися в стране.

Что касается производственных отношений, совершенно очевидно, что у нас на всех уровнях существует острейшее противоречие между личными интересами администраторов бюджетных программ и стоящими перед ними общественными целями.

Для экономии времени я не буду приводить примеры экономически бессмысленных проектов. Все их прекрасно знают. Я только процитирую Маргарет Тэтчер: «...экономика всех стран Восточной Азии, за исключением Сингапура, Гонконга и Тайваня, страдала (и в определенной мере продолжает страдать) от системной проблемы, суть которой состоит в широком проникновении кумовства в отношения между правительствами, бизнесом и банками; неадекватном финансовом регулировании и широком распространении явления, которое, каким бы дипломатичным это ни было, иначе как коррумпированностью назвать нельзя».

И в этой связи наш второй вопрос. Где у нас проходит граница между личными интересами руководителя центрального или местного исполнительного органа и его действиями по стимулированию развития бизнеса и деловой активности в доверенной ему сфере? Что делают наши экономические ведомства для замещения административного преимущественного права на нормальные конкурентные отношения?

Третье. В настоящее время экспортоориентированная компания «КазАгроПродукт» присоединена к финансовой компании «Аграрная кредитная корпорация». Компания «КазАгроПродукт» осуществляла деятельность по основным четырем направлениям – мясо, молоко, шерсть, шкуры.

С 2007 года по 2008 год экспорт вет-блю (полуфабриката) составлял 287 миллионов тенге. При этом география экспорта была следующей: Германия, Италия, Испания, Турция, Китай, Россия, вплоть до Индонезии через порт Мариуполя. Потом

наступил резкий спад до 20 миллионов тенге, и в последние годы объем экспорта свелся к нулю.

Такая же картина по грубой шерсти. Например, в 2007 – 2008 годах реализуется 2 тысячи тонн шерсти в Россию на военный завод по выпуску шинелей и валенок, а после этого периода экспорт был на абсолютном нулевом уровне. По мясу и молоку такая же картина. При этом экспортная компания со всеми своими механизмами и инструментами прекратила свое существование.

В этой связи просим Вас ответить на вопросы. Что произошло в этой отрасли? Куда ушли эти люди, успешно экспортировавшие продукцию? Кто их заменил? Проводилась ли какая-нибудь аналитическая работа, объясняющая столь странную динамику от роста к спаду? Если да, то какие выводы были сделаны, ведь прошло 12 лет? В обществе возникает очень много вопросов, и пока без ответов.

О результатах рассмотрения и принятом решении просим проинформировать в установленном законом порядке.

Депутаты Мамытбеков, Адильбеков, Жолдасбаев, Куртаев».

ТӨРАҒА. Келесі сөз Жұмағұлов Бақытжан Тұрсынұлына беріледі.

ЖҰМАҒҰЛОВ Б.Т. Рақмет, Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Маминге.

«Құрметті Асқар Ұзақбайұлы, соңғы кездері республикалық бұқаралық ақпарат құралдары мен әлеуметтік желілерде көші-қон мәселесіне, шетелге жастардың ағылып кетуіне қатысты сан түрлі ақпараттар жариялануда. Осыған орай көші-қон мәселесі мен қандастарымыздың тарихи отанына оралу жағдайына сараптама жасап қарадық. Сол туралы кейбір деректерді назарыңызға ұсынғымыз келеді.

2015 жылдан 2019 жылғы қазан айына дейінгі аралықта республикадан жалпы саны 200 мыңнан астам адам шетелдерге тұрақты тұруға қоныс аударған. Бұл көрсеткішті жылдарға бөліп қарайтын болсақ, 2015 жылы – 33,4 мың, 2016 жылы – 37,8 мың, 2017 жылы – 39,8 мың, 2018 жылы – 45,6 мың, 2019 жылдың 10 айында – 44,3 мың адамды құрап отыр. Өздеріңіз көріп отырғандай көрсеткіш жыл сайын артып келеді.

Сонымен қатар кетіп жатқан азаматтардың 69 пайызы еңбекке жарамды. Оның ішінде елімізде тапшы болып отырған сәулет-құрылыс, техника, педагогика, медицина саласының мамандары көптеп табылады. Елден кеткен азаматтар көбінесе Ресей, Германия, Беларусь, Канада, АҚШ елдеріне табан тіреген.

Ал осы уақыт аралығында Қазақстанға көшіп келуші адамдардың саны 112 мың адамды құрап отыр. Олар негізінен Өзбекстан, Қытай Халық Республикасы, Қырғызстан, Түрікменстан, Моңғолия елдерінен келуші азаматтар. Енді елден кеткен және келген азаматтардың арасалмағын есептейтін болсақ, кеткен азаматтар 88 мың адамға артық болып отыр.

Көшіп келушілер мен кетушілердің арасындағы мұндай үлкен айырмашылықты және көшіп кетушілердің санының төрт жыл бойы тек артып отыруын ескерер болсақ, бұл табиғи көші-қон үрдісімен салыстыруға келмейді. Осы ретте ескере кететін тағы бір

мәселе, мемлекеттік органдардың статистикасынан тыс туристік және іскерлік визамен жұмыс істеу мақсатында шетелдерге кетіп жатқан азаматтар өте көп. Заңды түрде жұмыс істеу үшін виза рәсімделмегендіктен ондай азаматтардың саны еш жерде көрсетілмейді. Жоғарыда келтірілген статистикаға мұндай азаматтарды қоса есептейтін болсақ елден кетуші азаматтардың саны тіпті екі есеге артуы да мүмкін.

Қазір қолда бар деректерге қарағанда Ресейдің жоғары оқу орындарында 69 мың, Қытайда 17,6 мың, Корея Республикасында 1,6 мың, Ұлыбританияда 1 мың шамасында қазақстандық студенттер оқиды. Кейбір сараптамалар бойынша олардың 46 пайызы елге оралғысы келмейді. Мұның себептері не? Әрине, тарихи отанына оралу және білім алу, өмір сүру деңгейінің жоғарылығы мен жалақының едәуір көп болуы туралы жауапты жақсы білеміз, ол күмән да туғызбайды. Дегенмен Ресей мен Германия сияқты елдерде халықтың көші-қон практикасын реттеудің басқаша тәжірибелері бар. Айталық, Ресейде тек орыстарды ғана емес, этникалық басқа ұлттардың өкілдерін де шақыру тәртібін қарастырған. Ресей сонда оқып жатқан білімді, талантты қыз-жігіттерді алып қалу үшін үш ай ішінде азаматтық беру, жұмысқа орналастыруға кепілдік беру, алты ай бойы ай сайын жәрдемақы төлеу, көшу шығындарын өтеу сияқты барынша қолайлы жағдайларды қарастыруда.

Құрметті Асқар Ұзақбайұлы, осы деректерді, салыстырмалы мысалдарды айта отырып сізден төмендегі мәселелерді анықтағымыз келеді:

Біріншіден, Қазақстандағы бүгінгі көші-қон концепциясының басым бағыттары қандай?

Екіншіден, этникалық қазақтарды тарихи отанына қайтару мәселесі бойынша алдағы уақытта қандай жаңа, жүйелі шараларды әзірлеу қарастырылуда?

Үшіншіден, Қазақстан азаматтығынан шыққан ұлты қазақ азаматтар санының өсу себебі неде?

Төртіншіден, бұқаралық ақпарат құралдарында, әлеуметтік желілерде ақылы негізде шетелден жоғары жалақылы жұмыс тауып беріп, жақсы өмір деңгейін қамтамасыз етуді ұсынатын агенттіктер мен компаниялардың жарнамасы көбейіп барады. Мұндай компаниялардың қызметіне жүгіну арқылы жұмысқа орналасып жатқан және орналаса алмай алданып, қайтып келіп жатқан азаматтар да жеткілікті. Олардың басым бөлігі қаракөз қазақтың жастары. Мемлекеттік органдар тарапынан осы мәселе бойынша талдамалық сараптамалар жасала ма? Оның нәтижесі бойынша қандай шаралар қабылдануда?

Бесіншіден, көптеген танымал интернет ресурстарда Қазақстаннан шетелге кетіп, жақсы өмір сүру деңгейіне қол жеткізген азаматтар туралы оң материалдар жиі жарияланатын болды. Мұндай материалдар еліміздің жастарын шетелдерге кетуге ашық үгіттеу болып табылмай ма? Осы ретте тиісті мемлекеттік органдар тарапынан шетке кетуге бейім азаматтардың мақсатты аудиторияларына арналған қандай кешенді түсіндіру, насихат жұмыстары жүргізілуде?

Осы көтеріліп отырған мәселелерді жан-жақты қарастырып, «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Конституциялық заңға сәйкес белгіленген тәртіпте жазбаша жауап беруіңізді сұраймыз.

Құрметпен депутаттар Жұмағұлов, Бақтиярұлы, Бектұрғанов, Жүсіп». Рақмет.

ТӨРАҒА. Құрметті әріптестер, тағы естеріңізге сала кетейін, Сенат Регламентіне сәйкес депутаттық сауалды жариялау үшін 5 минутқа дейін уақыт беріледі. Сауалды дайындаған кезде оны да естеріңізде ұстап отырыңыздар.

Сөз Сүлеймен Ләззат Жаңылысқызына беріледі.

СҮЛЕЙМЕН Л.Ж. Құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы, құрметті әріптестер! Біздің де депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Асқар Ұзақбайұлы Маминге арналады.

«Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Қазіргі таңда кең даламыздағы дәрілік шөптердің, емдік өсімдіктердің шет елдерге шығарылуының заңсыз айналымы өткір мәселелердің бірі болып отырғаны мәлім. Бұл жағдайда қолданыстағы нормативтік құқықтық базаның да жетілмегендігі себеп болып отыр.

2017 жылғы мамырда Дариға Нұрсұлтанқызы Назарбаева бастаған бір топ Сенат депутаттары байтақ даламыздың өсімдік және жан-жануарлар әлемін сақтау, емдік өсімдіктерді кәдеге жаратуда бейберекетсіздікке жол бермеу туралы нақты дәлелдерді келтіре отырып, депутаттық сауал жолдаған болатын.

Аталған сауалда тек қана оңтүстік облыстарда Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енген сасық керуектің, қызыл мияның өзге елдерге үлкен көлемде әкетіліп жатқаны туралы айтылды. Сауалда 2009 жылы ғана ауғанстандық мыңнан астам азамат туристік визамен келіп, 7000 килограмм шикі өнім (сағыз) дайындап, сыртқа жөнелткені туралы мәлімет келтірілді.

Көксағыздан алынатын каучуктың бүгінгі күні әлемдік нарықта тоннасы 8000 доллар тұрады екен. Қазақстанға жеті-сегіз жыл бұрын келіп, көксағыздың екі шабаданын алып кеткен америкалық зерттеушілер табиғи каучуктың балама қайнар көзін – көксағызды тапқандары жайлы мәлімдеді. Бірақ көксағыз отансүйгіш болып шықты, зерттеу жүргізген жылдар ішінде шетелдіктер өсімдіктің тамырында каучук мөлшерін тек 14 пайызға ғана көтере алса, елімізде жабайы өсіп жатқан жабайы сағызда каучук мөлшері 27 пайызға дейін жетеді екен.

Жалпы қазақстандық каучук Екінші Дүниежүзілік соғыс кезінде де өте табысты пайдаланылған болатын.

Бұл жағдай Қазақстанға әлемдік каучук державаларының бірі болуына мүмкіндік береді.

Сондай-ақ аталмыш сауалда Қызыл кітапқа енген өсімдік әлемін қорғауға тиіс ғылыми-зерттеу институттары табиғи өсімдіктерді заңсыз жинап, экспортқа шығарып жүрген фирмалармен келісімшарт жасап, қаржы алып отырғаны жайлы ақпарат айтылған болатын және де өсімдік әлемін қорғау туралы арнайы заң қабылдау мәселесі сұралды.

Содан бері үш жылға тарта уақыт өтті, мәселе ушыға түсті.

Бір ғана мысал айтқым келеді. «Қапал-Арасан» курортын (Тамшыбұлақты) білесіздер. Оның қайталанбас айрықша табиғатына таңғалған британ жиһанкезі Уильям Аткинсон XIX ғасырда өз баласының атын Тамшыбұлақ Алатау қойған екен. Сол жер қысы-жазы өңін өзгертпейтін жасыл шөп мүкпен көмкерілген еді, оны орысша мох деп атайды, осы мох түбінен қырылып дәрілік шөп ретінде өткізіліп жіберілген.

Қазіргі Тамшыбұлақтың құндыз жағасын шешіп әкеткен шапан сияқты түрі бар. Бұл жердің экологиясы қалпына келеді ме, жоқ па? Келетін болса бұған қанша уақыт керек болады екен? Сондықтан осы орайда Үкіметтен мына мәселелерге қайталап көңіл аударуды өтінеміз.

1. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде өсімдіктердің сирек кездесетін және жойылып кету қаупі төнген түрлері туралы анық түсініктер жоқ. Бұл Экологиялық кодекске енгізілетін өзгерістер шеңберінде қаралуы тиіс.

2. «Қазақстан Республикасындағы кедендік реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Кодексінде де осы мәселеге байланысты олқылықтар өте көп және қазіргі кезде кез келген шетелдіктің Қазақстанға келіп құндылығы қандай болмасын, кез келген өсімдікті алып кететін мүмкіндігі бар.

3. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің 389-бабында жабайы жануарлар мен өсімдіктердің түрлерін, олардың бөліктерін иемдену, өткізуге айыппұл түріндегі жаза көзделген. Бірақ бұл кодексте сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген өсімдіктер туралы айтылмаған.

4. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде бұл мәселеге 339-бап арналған. Осы бапта өсімдіктердің қандай жағдайларда және көлемдерде айналымы заңсыз деп табылатыны жайлы жазылмаған.

Осы нормалар шеңберінде де мәселелер пысықталуы тиіс деп ойлаймыз.

Қазіргі уақытта Үкіметтің жоспарында 2020 жылға «Өсімдіктер әлемі туралы» Заң жобасы енгізіліп отыр.

Осы жобаға бірнеше нақты ұсыныстар енгізіп отырмыз, оны мен уақыттың тығыздығына байланысты айтпай-ақ қояйын.

Сондықтан Қазақстан Республикасы Үкіметі аталған мәселелер турасында пәрменді шаралар қабылдауға тиіс, көңіл бөлуі тиіс. Депутаттық сауалға «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына сәйкес жазбаша түрде жауап беруіңізді өтінеміз.

Сенат депутаттары Ләззат Сүлеймен, Динар Нөкетаева».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Келесі сөз Мұқашев Төлеубек Төлеуұлына беріледі.

МҰҚАШЕВ Т.Т. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Наш запрос адресован Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину.

«Уважаемый Аскар Узақпаевич! Совет по взаимодействию с местными представительными органами при Сенате Парламента Республики Казахстан провел ряд встреч с руководителями центральных органов и местных представительных органов по вопросам реализации Закона «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан».

В ходе встреч депутатами маслихатов поднимались актуальные вопросы по совершенствованию деятельности местных представительных органов, а также развитию местного самоуправления, по итогам которых подготовлены рекомендации. Они касаются

совершенствования законодательного и практического регулирования деятельности маслихатов, направлены в Правительство Республики Казахстан.

Сейчас Министерством национальной экономики ведется проработка законопроекта «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам расширения самостоятельности и ответственности районных, городских и сельских уровней власти». Данный законопроект согласно Плану законопроектных работ Правительства поступит на рассмотрение Парламента в сентябре текущего года.

В этой связи в рамках данного законопроекта просим проработать и учесть следующие ранее выработанные предложения.

Первое. Определить правовой статус депутатов маслихатов.

Второе. С учетом того, что маслихаты являются высшим представительным органом в регионах, а секретари маслихатов должны быть фактически вторым лицом в регионе после акимов, считаем необходимым повысить статус секретарей маслихатов путем:

предоставления им права вести сессии маслихатов в качестве председателей на период своих полномочий;

повышения статуса секретаря маслихата областного уровня до уровня первого заместителя акимов областей, городов республиканского значения и столицы с приравниванием к последнему должностного оклада и материально-технического обеспечения.

В настоящее время такой перекося наблюдается не только в отношении секретарей маслихатов и заместителей акимов, но и между секретарями маслихатов и председателями ревизионных комиссий (областей, городов и столицы), на что обращают наше внимание депутаты маслихатов Павлодарской и Карагандинской областей.

Третье. Законодательно закрепить председателей постоянных комиссий маслихатов областного уровня по социальным вопросам, а также финансам и бюджету как должностных лиц, работающих на постоянной основе. Объясняется это тем, что наибольшее количество обращений граждан и вопросов, требующих тщательного изучения и оперативного решения, поступают именно в эти постоянные комиссии.

Четвертое. Пересмотреть лимит штатной численности государственных служащих аппаратов маслихата областного уровня в соотношении один работник к трем депутатам, вместо установленного действующим законодательством лимита, исходя из численности депутатов соответствующих маслихатов в соотношении один работник к пяти депутатам.

Кроме того, в ряде местных исполнительных органов в пилотном режиме введена новая система оплаты труда административных госслужащих. Однако и здесь госслужащие аппаратов маслихатов, к примеру, Павлодарской и Карагандинской областей, остались, так сказать, за бортом и вынуждены теперь обращаться к руководству верхней Палаты Парламента.

В этой связи предлагается государственных служащих аппаратов маслихатов в законодательном порядке приравнять по статусу и оплате труда к административным сотрудникам соответствующих акиматов по аналогии со статьей 39 Конституционного закона «О Парламенте Республики Казахстан и статусе его депутатов».

И пятое. Изменить название ревизионных комиссий с включением в название слова «маслихат». К примеру, «ревизионная комиссия маслихата города Алматы», а не «ревизионная комиссия города Алматы». Это даст возможность определить их как рабочий орган самих маслихатов.

Данные вопросы неоднократно поднимаются депутатами Сената на встречах и мероприятиях с местными представительными органами на протяжении многих лет и не находят своего решения.

Считаем, что решение данных задач позволит поднять на новый уровень деятельность местных представительных органов. В связи с чем просим рассмотреть указанные предложения законодательного характера и дать по ним устный ответ в установленный законом срок.

Члены Совета по взаимодействию с маслихатами Республики Казахстан Мукашев, Мамытбеков, Бортник, Бекназаров, Джумагазиев, Турегалиев, Чельпеков».

ТӨРАҒА. Рақмет.

Сөз сенатор Нұралиев Әбдәлі Токбергелұлына беріледі.

НҰРАЛИЕВ Ә.Т. Рақмет, құрметті Дариға Нұрсұлтанқызы.

Біздің депутаттық сауалымыз Қазақстан Республикасының Премьер-Министріне жолданады.

«Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Мал шаруашылығын дамытуда еліміздің жер қорының 70 пайызын құрап отырған жайылымдық жерлерді, оның ішінде шалғайдағы жайылым алқаптарын қолданысқа енгізу маңызды.

Қазақстан Республикасының ауыл шаруашылығы мақсатындағы жер көлемі 220 миллион гектар болса, 186,1 миллион гектары мал жайылымдары. Оның ішінде еліміздің жалпы мал жайылымы көлемінің бүгінде 49 пайызы ғана қолданыста немесе 93,3 миллион гектары игерілуде. Дәлірек айтсақ 72,4 миллион гектары ауыл шаруашылығы тауар өндірушілеріне бекітілген, 20,9 миллион гектары елді мекендердің жайылымы.

Ауыл маңындағы жерлерде, мамандардың айтуынша, мал жайылым кезеңдері мен жайылымдардың жалпы алаңына түсетін жүктеменің шекті рұқсат етілген нормаларын және мал жаю ережелерін бұзу салдарынан жерлердің табиғи өнімділігі азайған, қолданыстағы 93,3 миллион гектардың 27 миллион гектары деградацияға ұшыраған. Өз кезегінде зоогигиеналық ахуал да шиеленісіп, мал арасында аурулардың көбею фактілері орын алған, нәтижесінде мал өнімдерінің өндірісі көлемін ұлғайту мүмкіндігі төмендеді.

Қалыптасқан жағдайға байланысты 2017 жылдың ақпан айында «Жайылымдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңы қабылданды. Заң аясында еліміздің ауылдық округтерінің әрқайсысы өз жерінің табиғи-климаттық ерекшеліктерін, тарихи қалыптасқан мал жаю дәстүрін ескере отырып ауылдық округ және аудандық әкімдіктермен, жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен бірлесіп жайылымдарды басқару және оларды пайдалану жөніндегі жоспарды жасайды және жүзеге асырады.

Дегенмен заңды орындау бойынша уәкілетті орган Ауыл шаруашылығы министрлігінің және жергілікті атқарушы органдардың тарапынан заңның нормаларын

орындау формалды сипатқа айналған, ал жайылымдық жерлердің жетіспеушілігі туралы бұқаралық ақпарат құралдары және ауыл тұрғындар тарапынан жиі айтылады.

Былтырғы жылдың 14 қарашасында Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Ақмола облысына жұмыс сапары кезінде Үкімет мүшелеріне және аймақ активтеріне арнаған сөзінде біздің адал, еңбекқор фермерлер мен шаруалардың жұмыс істеуге, мал жаюға жері жоқ күйін көретін күнге жеткенімізді айтып, атқарушы органдарды өткір сынға алды.

Депутаттардың өңірлерде сайлаушылармен кездесу нәтижелері ауыл халқы жергілікті өзін-өзі басқару субъектісі ретінде өзінің аталған заңнан туындайтын құқықтары мен мүмкіндіктері туралы білмейтіндігін көрсетеді. Оның себебі бүгінге дейін заңнаманың нормаларын іске асыру бойынша халық арасында тиісті әдістемелік, консультативтік іс-шаралар және заңды түсіндіру жұмыстары өз деңгейінде жүргізілмеуіне байланысты болып отыр. Бұл уәкілетті және жергілікті атқарушы орган жауапты қызметкерлерінің немқұрайлығынан деп ойлаймыз. Осы орайда «Жайылымдар туралы» Заң мал басының өсуіне, өзіндік құны арзан әрі экологиялық таза мал шаруашылығы өнімдерінің өндірісін арттыруға, ауыл шаруашылығына арналған жерлердің тозуын тоқтатуға, ең бастысы, еліміздің байлығы болып табылатын 186,1 миллион гектар жайылымдық жерлерді ұтымды пайдалануға бағытталғанына қарамастан оның толыққанды орындалмай отырғандығы алаңдатады. Бұл туралы осы жылдың 28 ақпанында Сенат қабырғасында өткен парламенттік тыңдау барысында Сенат Төрағасы Дариға Нұрсұлтанқызы Назарбаева «Жайылымдар туралы» Заң практикалық тұрғыда жүзеге асырылмай жатқанын атап өтіп, Үкіметке берілетін қорытынды ұсынымда осы бағытта атқарылар мақсатты жұмыстар жүргізу белгіленді.

Жауапты органдар заңда бекітілген міндеттерін тиісті деңгейде орындаумен қатар, өз жауапкершіліктерін арттыра отырып «Жайылымдар туралы» Заңның орнықты жүзеге асырылуы қамтамасыз етілуі керек деп ойлаймыз.

Құрметті Асқар Ұзақбайұлы! Жоғарыда көтерілген мәселелерге байланысты және бүгінгі күні өзекті болып отырған ет өндірісін, ет экспорты әлеуетін арттыруда «Жайылымдар туралы» Заңның маңыздылығын ескере отырып, заңды орындау мақсатында жауапты атқарушы органдардың тиісті міндеттерін белгілеп, нақты шаралар қабылдауыңызды сұраймыз.

Құрметпен депутаттар Нұралиев, Жолдасбаев». Рақмет.

ТӨРАҒА. Слово предоставляется Перепечиной Ольге Валентиновне.

ПЕРЕПЕЧИНА О.В. Спасибо, Дариға Нурсултановна.

Наш депутатский запрос адресован Председателю Агентства Республики Казахстан по регулированию и развитию финансового рынка Абылкасымовой Мадине Ерасыловне.

«Уважаемая Мадина Ерасыловна! Ситуация с финансовой пирамидой, действовавшей под прикрытием ломбардов, широко известна и вызвала большой общественный резонанс. Со времен обретения независимости в нашей стране периодически возникали различные мошеннические схемы, основанные на принципах финансовой пирамиды.

Сначала все списывалось на отсутствие опыта у контролирующих органов, на «детские болезни» молодого независимого государства, на данном этапе нам казалось, что у нас все под контролем, необходимый опыт, зачастую «горький», мы уже набрали. Однако последний случай показал, что иммунитет мы еще не выработали.

Что касается последнего случая, поражает слаженность работы и размах действий мошенников. Свою деятельность они начали с октября прошлого года и успели охватить 13 регионов нашей страны, где на местах открывались офисы, набирался штат сотрудников. К рекламе своей деятельности привлекали знаменитостей эстрады и спорта, в этих же целях использовали социальные сети. А уже 15 февраля текущего года мошенники одновременно во всех регионах прекратили свою деятельность и в последствии скрылись с деньгами. В результате столь короткого промежутка времени их деятельности в правоохранительные структуры поступило более 2 тысяч заявлений от обманутых вкладчиков, сумма ущерба исчисляется миллиардами тенге.

Уважаемая Мадина Ерасыловна, исходя из сложившейся ситуации просим Вас ответить на следующие вопросы.

1. Сейчас совершенно ясно, что столь значительный ущерб был следствием четко выработанной стратегии, плана действий мошенников, знания действующего законодательства, в котором они нашли лазейки.

3 июля 2019 года был принят Закон Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам регулирования и развития финансового рынка, микрофинансовой деятельности и налогообложения», положения которого предусматривали обязательное прохождение ломбардами учетной регистрации в Агентстве Республики Казахстан по регулированию и развитию финансового рынка до 1 июля 2020 года. С момента прохождения учетной регистрации ломбардов агентство осуществляет регулирование, контроль и надзор за их деятельностью.

Возникает вопрос: до 1 июля 2020 года за деятельностью ломбардов, не прошедших учетной регистрации, со стороны государства контроль и надзор осуществляться не будет?

Практика показала, что для создания крупной финансовой пирамиды не требуется много времени, достаточно 2-3 месяцев. Может ли агентство гарантировать, что до 1 июля 2020 года подобный случай не повторится? Какие меры для этого предприняты?

2. Как получилось, что агентство не приняло мер по пресечению деятельности мошеннической схемы при том, что мошенники развернули широкую рекламную кампанию, активно и открыто использовали социальные сети для привлечения вкладчиков?

3. Каковы методы осуществления регулирования, контроля и надзора за деятельностью ломбардов и других финансовых учреждений? Достаточно ли они для выявления и пресечения любых видов мошеннических схем?

4. Какова точная сумма ущерба, и каковы шансы вернуть похищенные средства?

Просим предоставить ответы в установленные законом сроки».

ТӨРАҒА. Спасибо.

Слово предоставляется Адильбекову Даурену Зекеновичу.

ӘДІЛБЕКОВ Д.З. «Заместителю Премьер-Министра Республики Казахстан Тугжанову Ералы Лукпановичу. Депутатский запрос.

Уважаемый Ералы Лукпанович! В ходе рабочих поездок депутатов по регионам выявлены некоторые проблемные вопросы в сфере образования.

Первое. В Государственной программе развития образования и науки Республики Казахстан на 2020 – 2025 годы определен целевой индикатор, направленный на увеличение охвата детей с 1 года до 6 лет дошкольным воспитанием и обучением. Реализация данного целевого индикатора осложняется тем, что приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 17 августа 2017 года № 615 регламентирована наполняемость групп дошкольных организаций в сторону уменьшения численности групп одного возраста. Соответственно, открытие новых групп ведет к увеличению кадрового состава и возникновению сопутствующего вопроса, как оплата труда, так как согласно методике расчета государственного заказа оплата труда заложена в размере подушевого финансирования.

Также приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 29 января 2016 года № 122 «Об утверждении Правил размещения государственного образовательного заказа на подготовку кадров с техническим и профессиональным, послесредним, высшим и послевузовским образованием с учетом потребностей рынка труда, на подготовительные отделения организаций высшего и (или) послевузовского образования, а также на дошкольное воспитание и обучение, среднее образование» возраст детей не регламентирован, а государственный заказ в настоящее время выделяется только для детей от 3 до 6 лет.

Второе. В пункте 1 статьи 31 Закона Республики Казахстан «Об образовании» указано, что на обучение в первый класс принимаются дети с шести лет. Данный пункт статьи 31 вступил в силу с 1 января 2019 года. А в соответствии с пунктом 9 Типовых правил приема на обучение в организации образования, реализующие общеобразовательные учебные программы начального, основного среднего и общего среднего образования, утвержденных приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 12 октября 2018 года № 564, организации образования обеспечивают прием в первый класс детей шести лет и детей, которым в текущем календарном году исполняется шесть лет.

Для эффективной работы данной нормы необходимо проводить работу с родительской общественностью в дошкольных организациях, но нет новых нормативных правовых актов, регламентирующих возрастную периодизацию.

Третье. В пункте 1 статьи 30 Закона Республики Казахстан «Об образовании» указано, что дошкольное воспитание детей до приема в первый класс осуществляется в семье или с одного года до приема в первый класс в дошкольных организациях.

В соответствии с приказом Министра образования и науки от 31 октября 2018 года № 604 пункты 19 и 21 действуют до 1 сентября 2019 года. Однако новые нормативные правовые акты в соответствии со стандартом не разработаны. Для реализации данной нормы необходимо разработать и утвердить типовую учебную программу и типовой

учебный план дошкольного воспитания и обучения. В этой связи необходимо привести в соответствие указанные нормативные правовые акты.

Кроме того, предлагается рассмотреть еще семь проблемных вопросов в сфере образования, изложенных в виде таблицы с предложением путей их решения, в том числе посредством внесения изменений и дополнений в соответствующие нормативные правовые акты.

Приложение на семи листах.

С уважением, Адильбеков».

ТӨРАҒА. Спасибо, Даурен Зекенович.

Құрметті депутаттар, күн тәртібіндегі мәселелер толық қаралып болды. Отырысты жабық деп жариялаймын.

Назарларыңызға рақмет. Аман-сау болыңыздар.

ОТЫРЫСТЫҢ СОҢЫ.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ
СЕНАТЫНЫҢ ТӨРАҒАСЫ

Д. НАЗАРБАЕВА

МАЗМҰНЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ

СЕНАТЫНЫҢ ОТЫРЫСЫ

2020 жылғы 12 наурыз

Күн тәртібі бойынша

О повестке дня 1

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының судьяларын сайлау туралы
Об избрании судей Верховного Суда Республики Казахстан

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сот Кеңесінің Төрағасы
Т.С. ДОНАҚОВТЫҢ баяндамасы

Доклад Председателя Высшего Судебного Совета Республики Казахстан
ДОНАКОВА Т.С. 2

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары
комитетінің төрағасы В.В. ВОЛКОВТЫҢ қосымша баяндамасы

Содоклад председателя Комитета по конституционному законодательству,
судебной системе и правоохранительным органам ВОЛКОВА В.В. 2

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

БЕКТҰРҒАНОВ М.Ж. – Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының судьясы,
судья Верховного Суда Республики Казахстан 4

ДАНИЯРОВА Ш.Т. – Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының судьясы,
судья Верховного Суда Республики Казахстан 4

Сенат тағайындаған, Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесі
мүшесінің өкілеттігін тоқтату және қызметінен босату туралы

О прекращении полномочий и освобождении от должности назначенного Сенатом
члена Конституционного Совета Республики Казахстан

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары
комитетінің хатшысы Қ.Б. САФИНОВТЫҢ баяндамасы

Доклад секретаря Комитета по конституционному законодательству,
судебной системе и правоохранительным органам САФИНОВА К.Б. 5

Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесінің мүшесі қызметіне
тағайындау туралы

О назначении на должность члена Конституционного Совета Республики
Казахстан

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары
комитетінің хатшысы Қ.Б. САФИНОВТЫҢ баяндамасы

Доклад секретаря Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам САФИНОВА К.Б. 5

Сенат тағайындаған, Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясы мүшесінің өкілеттігін тоқтату және қызметінен босату туралы

О прекращении полномочий и освобождении от должности назначенного Сенатом члена Центральной избирательной комиссии Республики Казахстан

Конституциялық заңнама, сот жүйесі және құқық қорғау органдары комитетінің мүшесі Л.Ж. СҮЛЕЙМЕННІҢ баяндамасы

Доклад члена Комитета по конституционному законодательству, судебной системе и правоохранительным органам СУЛЕЙМЕН Л.Ж. 6

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы «Байқоңыр» кешенін газбен жабдықтау туралы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Соглашения между Правительством Республики Казахстан и Правительством Российской Федерации о газоснабжении комплекса «Байконур», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Қазақстан Республикасының Энергетика министрі Н.А. НОҒАЕВТЫҢ баяндамасы

Доклад Министра энергетики Республики Казахстан НОГАЕВА Н.А. 7

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

БАҚТИЯРҰЛЫ М. 9

ЖҮСІП Н.Б. 9

Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің төрағасы С.Р. ДЖАҚСЫБЕКОВТІҢ қосымша баяндамасы

Содоклад председателя Комитета по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству ДЖАҚСЫБЕКОВА С.Р. 10

Сөз сөйлеген:

Выступил:

СҮЛТАНОВ Е.Х. 11

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Өзбекстан Республикасының Үкіметі арасындағы Заңсыз көші-қонға қарсы күрестегі ынтымақтастық туралы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Соглашения между Правительством Республики Казахстан и Правительством Республики Узбекистан о

сотрудничестве в борьбе с незаконной миграцией», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрі Е.З. ТҰРҒЫМБАЕВТЫҢ баяндамасы

Доклад Министра внутренних дел Республики Казахстан ТУРГУМБАЕВА Е.З. ...11

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ. 12

НҰРАЛИЕВ Ә.Т. 13

БЕКНАЗАРОВ Н.Қ. 13

САРБАСОВ А.Ә. – Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау вице-министрі, вице-министр труда и социальной защиты населения Республики Казахстан 14

ДІЛМАНОВ Д.А. – Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті Төрағасының орынбасары – Қазақстан Республикасы Шекара қызметінің директоры, заместитель Председателя Комитета национальной безопасности Республики Казахстан – Директор Пограничной службы Республики Казахстан 14

НӨКЕТАЕВА Д.Ж. 15

Халықаралық қатынастар, қорғаныс және қауіпсіздік комитетінің мүшесі Д.Ө. НҰРЖІГІТОВАНЫҢ қосымша баяндамасы

Содоклад члена Комитета по международным отношениям, обороне и безопасности НУРЖИГИТОВОЙ Д.О. 16

Сөз сөйлеген:

Выступил:

МҰСАБАЕВ Т.А. 16

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «Дүниежүзілік пошта одағының Жарғысына Тоғызыншы қосымша хаттаманы ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Девятого дополнительного протокола к Уставу Всемирного почтового союза», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрі А.Қ. ЖҰМАҒАЛИЕВТІҢ баяндамасы

Доклад Министра цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан ЖУМАГАЛИЕВА А.К. 17

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

ЕЛАМАНОВ Б.Қ. 18

СӘРСЕНОВ С.С. – «Қазпошта» АҚ-ның Басқарма төрағасы, председатель правления АО «Казпочта» 19

ПЛОТНИКОВ С.В. 19

СӨРСЕНОВ С.С.	20
--------------------	----

Экономикалық саясат, инновациялық даму және кәсіпкерлік комитетінің хатшысы Д.З. ӘДІЛБЕКОВТІҢ қосымша баяндамасы

Содоклад секретаря Комитета по экономической политике, инновационному развитию и предпринимательству АДІЛБЕКОВА Д.З.	21
---	----

Сөз сөйлегендер:

Выступили:

БОРТНИК М.М.	22
ЕҢСЕГЕНОВ С.Қ.	22
ҚҰЛ-МҰХАММЕД М.А.	23
СӨРСЕНОВ С.С.	24
ЕЛАМАНОВ Б.Қ.	25

Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі мақұлдаған «2006 жылғы 6 қарашадағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Армения Республикасының Үкіметі арасындағы Табыс пен мүлікке салынатын салықтарға қатысты қосарланған салық салуды болдырмау және салық салудан жалтаруға жол бермеу туралы конвенция және оған Хаттама шеңберінде Қазақстан Республикасының және Армения Республикасының уәкілетті органдары берген резиденттікті растайтын ресми құжаттарды тану тәртібі туралы ноталар алмасу нысанындағы келісімді ратификациялау туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы жөнінде

О проекте Закона Республики Казахстан «О ратификации Соглашения в форме обмена нотами о порядке признания официальных документов, подтверждающих резидентство, выданных уполномоченными органами Республики Казахстан и Республики Армения в рамках Конвенции между Правительством Республики Казахстан и Правительством Республики Армения об избежании двойного налогообложения и предотвращении уклонения от налогообложения в отношении налогов на доходы и на имущество и Протокола к ней от 6 ноября 2006 года», одобренном Мажилисом Парламента Республики Казахстан

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары – Қазақстан Республикасы Қаржы министрі Ә.А. СМАЙЫЛОВТЫҢ баяндамасы

Доклад Первого заместителя Премьер-Министра Республики Казахстан – Министра финансов Республики Казахстан СМАЙЛОВА А.А.	26
--	----

Сөз сөйлеген:

Выступил:

МҰҚАШЕВ Т.Т.	27
-------------------	----

Қаржы және бюджет комитетінің төрайымы О.В. ПЕРЕПЕЧИНАНЫҢ қосымша баяндамасы

Содоклад председателя Комитета по финансам и бюджету ПЕРЕПЕЧИНОЙ О.В.	28
--	----

Сөз сөйлеген:

Выступил:	
ШЕЛПЕКОВ Б.А.	29
Депутат М. БАҚТИЯРҰЛЫНЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы	
Депутатский запрос депутата БАҚТИЯРҰЛЫ М. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	30
Депутат Д.Ж. НӨКЕТАЕВАНЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы	
Депутатский запрос депутата НУКЕТАЕВОЙ Д.Ж. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	31
Депутат Н.Н. НҰРСИПАТОВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы	
Депутатский запрос депутата НУРСИПАТОВА Н.Н. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	34
Депутат С.М. ЕРШОВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы	
Депутатский запрос депутата ЕРШОВА С.М. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	35
Депутат А.И. ЛУКИННІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы	
Депутатский запрос депутата ЛУКИНА А.И. Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	37
Депутат Е.Қ. МАМЫТБЕКОВТІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалдары	
Депутатские запросы депутата МАМЫТБЕКОВА Е.К. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	39
Депутат Б.Т. ЖҰМАҒҰЛОВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы	
Депутатский запрос депутата ЖУМАГУЛОВА Б.Т. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	43
Депутат Л.Ж. СҮЛЕЙМЕННІҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы	
Депутатский запрос депутата СҮЛЕЙМЕН Л.Ж. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У.	45

Депутат Т.Т. МҰҚАШЕВТЫҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата МУКАШЕВА Т.Т. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 46

Депутат Ә.Т. НҰРАЛИЕВТИҢ Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі А.Ұ. Маминге депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата НУРАЛИЕВА А.Т. к Премьер-Министру Республики Казахстан Мамину А.У. 48

Депутат О.В. ПЕРЕПЕЧИНАНЫҢ Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің төрағасы М.Е. Әбілқасымоваға депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата ПЕРЕПЕЧИНОЙ О.В. к Председателю Агентства Республики Казахстан по регулированию и развитию финансового рынка Абылқасымовой М.Е. 49

Депутат Д.З. ӘДІЛБЕКОВТИҢ Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары Е.Л. Тоғжановқа депутаттық сауалы

Депутатский запрос депутата АДІЛЬБЕКОВА Д.З. к Заместителю Премьер-Министра Республики Казахстан Тугжанову Е.Л. 51

ШЖҚ-дағы "Материалдық-техникалық
қамтамасыз ету басқармасының
инженерлік орталығы" РМК директоры

А. Құсайынов

Стенографиялау қызметінің
жетекші редакторы

И. Шыныбаева